

CYNGOR BWRDEISTREF SIROL MERTHYR TUDFUL

Cyngor Bwrdeistref Sirol
MERTHYR TUDFUL
MERTHYR TYDFIL
County Borough Council

Adroddiad Perfformiad Hunanasesiad Corfforaethol 2023-2024

Adolygiad o Cynnydd yn erbyn Amcanion Llesiant Corfforaethol

Cynnwys

CYFLWYNIAD	3
ADRAN 1: AMCAN LLESIANT 1 - Merthyr Tudful Dyheadol sy'n canolbwyntio ar ddysgu.....	4
ADRAN 2: AMCAN LLESIANT 2 – Merthyr Tudful Iachach	8
ADRAN 3: AMCAN LLESIANT 3 – Merthyr Tudful Diogel a Llewyrchus.....	19
ADRAN 4: AMCAN LLESIANT 4 – Merthyr Tudful glân a gwyrdd	25
ADRAN 5: CEFNOGI'R CYNLLUN	28
Rheoli a Monitro Perfformiad	28
Caffael	29
Asedau	31
Cynllunio'r Gweithlu.....	33
Risg Gorfforaethol	35
Rheoli Perfformiad	36
Cynllunio Corfforaethol.....	38
ADRAN 6: DATA SYDD AR GAEL YN GENEDLAETHOL.....	40
ADRAN 7: CYNNYDD AR EIN HAMCANION LLESIANT	43

CYFLWYNIAD

Mae Cynllun Llesiant Corfforaethol Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful (Gweithredu Heddiw er Mwyn Gwell Yfory) yn nodi 4 amcan llesiant corfforaethol y Cyngor:

- **Merthyr Tudful Dyheadol, yn canolbwyntio ar ddysgu**

Byddwn yn cryfhau sut rydym yn galluogi pobl i dyfu a chyrraedd eu potensial

- **Merthyr Tudful Iachach**

Byddwn yn grymuso pobl i fyw bywydau annibynnol ac urddasol

- **Merthyr Tudful Diogel a Llewyrchus**

Byddwn yn cefnogi sut mae ein heconomi yn adfer ac yn tyfu, gan sicrhau bod pobl yn teimlo'n ddiogel yn eu hardal leol

- **Merthyr glân a gwyrdd**

Byddwn yn cefnogi creu amgylchedd glân a gwyrdd, nawr ac yn y dyfodol

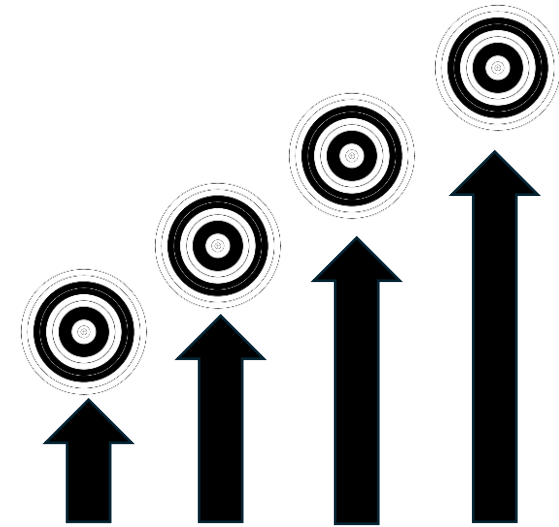
Yr amcanion llesiant hyn yw sut mae'r Cyngor yn cyfrannu at wella llesiant economaidd, amgylcheddol, cymdeithasol a diwylliannol ein cymunedau. Maent yn seiliedig ar ymchwil meysydd gwybodaeth a data sy'n gysylltiedig â Merthyr Tudful; a'r adborth a gawsom gan ein rhanddeiliaid a'n cymunedau.

ADRAN 1: AMCAN LLESIANT 1 - Merthyr Tudful Dyheadol sy'n canolbwyntio ar ddysgu

Mae CBS Merthyr Tudful yn cydnabod mai'r llwybr gorau ar gyfer bywyd hapus a llwyddiannus i lawer yw drwy gael addysg dda; a chymwysterau a fydd yn eu galluogi i gael gwaith. Byddwn yn parhau i weithio gydag amrywiaeth o bartneriaid i gefnogi pobl i gael mynediad at gyfleoedd fel y gallant weithio tuag at eu nodau. **Ein canlyniad blaenoriaeth ar gyfer yr amcan hwn** fydd darparu ystod o gyfleoedd i bob preswilydd ar draws Merthyr Tudful ennill y wybodaeth a'r sgiliau i gyflawni eu nodau bywyd.

Yr hyn y gwnaethom ddewis ei wneud yn 2023/2024:

- Datblygu llwybrau uchelgeisiol a fydd yn cefnogi datblygiad lefelau uchel o sgiliau llythrennedd, rhifedd a digidol o'r blynyddoedd cynnar hyd at ôl-16
- Parhau i archwilio ac ehangu ein cynllun 'Llwybrau at Gyflogaeth' i ddarparu hyfforddiant penodol a chymorth cyflogaeth i blant sy'n derbyn gofal a dysgwyr eraill sy'n agored i niwed
- Cysylltu â darparwyr addysg a busnesau i alinio cyrsiau/modiwlau yn well â phrofiad galwedigaethol a dysgu lefel uchel
- Datblygu system lle mae cymunedau ac ysgolion yn gweithio gyda'i gilydd i ddarparu cyfleoedd cyffrous a phrofiadau arloesol i bob dysgwr, a
- Gan weithio gyda'r holl randdeiliaid, byddwn yn datblygu llwybrau uchelgeisiol ar gyfer dysgu i bawb.

Gwnaethom ganolbwyntio ar nifer o brosiectau allweddol i yrru gwaith ymlaen ar y meysydd ffocws hyn, gan gynnwys

- Ysgolion Ffocws Cymunedol	- Prosiect Merthyr Motivates	- Dysgu Oedolion yn y Gymuned
- Cymunedau 4 Gwaith	- Cymunedau 4 Gwaith +	- Llwybrau at Gyflogaeth
- Fforwm Gwella Ysgolion	- Cabinet Plant	- Rhaglen hyfforddi cyflogadwyedd

Mae ein data yn dweud wrthym:

Presenoldeb

Mae lefelau presenoldeb mewn **ysgolion cynradd** ym Merthyr Tudful dros y 12 mis diwethaf wedi'u cofnodi ar **91%** - mae hyn yn is na chyfartaledd Cymru. Fodd bynnag, yn safle 19/22 mae hyn yn welliant ar y rheng cyn Covid 21/22.

Mae lefelau presenoldeb mewn **ysgolion uwchradd** ym Merthyr Tudful dros y 12 mis diwethaf wedi'u cofnodi ar **86.3%** - yn is na chyfartaledd Cymru. Mae Merthyr Tudful yn safle 18/22 yn ystod y cyfnod hwn, sy'n welliant ar y rheng cyn covid sef 22/22.

Gwaharddiadau Tymor Penodol

Wrth adolygu gwaharddiadau tymor penodol am lai na 5 diwrnod (am bob 1,000 o ddisgyblion) ar gyfer **ysgolion cynradd**, dengys data a gofnodwyd fod hyn yn **22.8** am y cyfnod dan sylw. Roedd hyn yn uwch na'r flwyddyn flaenorol (19.7), a 7.7 yn uwch na'r targed a osodwyd ar gyfer eleni.

Wrth edrych ar **ysgolion uwchradd**, mae data a gofnodwyd mewn perthynas â gwaharddiadau tymor penodol am lai na 5 diwrnod (fesul 1,000 o ddisgyblion) yn dangos bod hyn yn 127.4 ar gyfer y cyfnod dan sylw. Roedd hyn yn is na'r flwyddyn flaenorol (146), ond yn uwch na'r targed a osodwyd ar gyfer eleni.

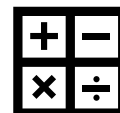
Canlyniadau

Dangosodd data yn ymwneud â'r sgôr cap 9 mai'r sgôr ddiweddaraf oedd **346 o bwyntiau** - mae hyn yn uwch na'r sgôr o 313.4 a gofnodwyd yn flaenorol. Yn 2022/23 dangosydd cyfartalog Cymru wedi'i Gapio 9 (fersiwn mesurau interim) oedd 358.1 pwynt

O edrych ar ddata sy'n gysylltiedig â llythrennedd, cofnodwyd sgôr o **37.7** ar gyfer Merthyr Tudful. Sgôr llythrennedd cyfartalog Cymru ar gyfer 2022/23 oedd 39.7, gyda pherfformiad lleol ychydig yn is na hyn

Wrth adolygu'r data rhifedd, gallwn weld y sgôr wedi'i recordio ar gyfer Merthyr Tudful fel **33.9**. Sgôr cyfartaledd rhifedd Cymru ar gyfer 2022/23 oedd 37.1, felly mae'r perfformiad ym Merthyr Tudful yn is na hyn

Wrth edrych ar y sgôr ar gyfer Cymraeg (sgôr pwyntiau cyfartalog), gallwn weld Merthyr Tudful wedi recordio sgôr o **25.4**. Hon oedd blwyddyn gyntaf y data a gyhoeddwyd ers pandemig Covid-19

Ddim mewn Addysg, Cyflogaeth na Hyfforddiant (NEET)

Wrth edrych ar ddata NEET Blwyddyn 11, gallwn weld Merthyr Tudful wedi cofnodi sgôr o 1.5 - roedd hyn yn welliant ar y flwyddyn flaenorol (2.1); ac yn adlewyrchu'r duedd a nodwyd ledled Cymru.

Canran yr arolygiadau ysgol gyda chanlyniad cadarnhaol

Mae data lleol yn dweud wrthym fod 25% o'r ysgolion a arolygwyd yn Mae'r flwyddyn wedi cael canlyniad cadarnhaol. Mae cynlluniau wedi mynd i'r afael â'r camau gwella a nodwyd drwy'r arolygiad proses.

Canran y disgyblion sy'n ennill cymwysterau Lefel 3 ar ôl 16

Cyflawnodd 40% o ddisgyblion gymwysterau lefel 3 yn y flwyddyn flaenorol; mae'r data diweddaraf yn dangos bod hyn wedi gostwng i 33% dros y 12 mis diwethaf.

Nifer y cyfranogwyr mewn hyfforddiant rhaglen cyflogadwyedd sy'n sicrhau cymhwyster

Newidiodd y dull casglu data ar gyfer hyn yn 2023 oherwydd newid mewn gofynion cyllidwyr, felly ni allwn gymharu perfformiad eleni yn uniongyrchol â'r blynyddoedd diwethaf. Fodd bynnag, gosodwyd targed o 144 ar gyfer 2023/24 ac mae data'n dangos na chyflawnwyd hyn yn unig trwy ragori arno, gyda chyfanswm o 204 o gyfranogwyr yn sicrhau cymhwyster.

FFYNHONNELL DATA: Mae'r holl ddata a nodir uchod yn cael ei ddarparu gan y Cyngor gan Arweinwyr y Gwasanaeth Addysg a Chyflogadwyedd

Beth ddysgon ni?

Yn ystod 2023/24, archwiliwyd 1 ysgol uwchradd, 5 ysgol gynradd, a 2 ddarparwr addysg cofrestredig. Gofynnwyd i un ysgol uwchradd a 5 ysgol gynradd gyflwyno astudiaethau achos ymarfer effeithiol i'w rhannu â darparwyr ehangach.

Mae'r Uned Cyfeirio Disgyblion (PRU) yn parhau yn y categori o fesurau arbennig ac yn derbyn arolygiadau tymhorol gan Estyn i farnu cynnydd.

Dyfarnwyd bod gan yr ysgol gynradd mewn mesurau arbennig ddigon o gynnydd mewn perthynas â'r argymhellion yn dilyn yr arolygiad craidd diweddaraf. O ganlyniad, tynnodd Prif Arolygydd Ei Fawrhydi Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru yr ysgol oddi ar y rhestr o ysgolion sydd angen mesurau arbennig.

Mae'r gwaith y mae Equity Solutions yn ei wneud gyda'r rhai ar hyfforddiant yn cael effaith gadarnhaol ar ganlyniadau. Byddai'r dysgwyr hyn wedi gadael yr ysgol yn flaenorol heb unrhyw gymwysterau wedi rhoi'r gorau i'r holl addysg. Ers i'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth gael ei ddatblygu gydag Equity, mae'r deilliannau ar gyfer y dysgwyr hyn wedi gwella ac er bod ffordd i fynd o hyd, mae bron pob un ohonynt hefyd yn cael cyrchfan gadarnhaol ôl-16.

Mae presenoldeb yn parhau i fod yn flaenoriaeth i'r Cyngor gyda ffocws allweddol ar absenoldeb parhaus. Mae'r newid yn y meini prawf ar gyfer absenoldeb parhaus o 80% i 90% gan Lywodraeth Cymru wedi effeithio ar ffigurau ac o fewn ysgolion uwchradd yn benodol mae'r ffigur hwn yn parhau'n rhy uchel.

Cynhaliwyd prosiect pontio penodol gyda phlant yng nghlwstwr Penydre i wella presenoldeb Prif bwrpas y prosiect oedd cefnogi disgyblion gyda'u pontio i'r ysgol uwchradd gan ddefnyddio amrywiaeth o sesiynau ymgysylltu. Nododd y tîm Ysgolion â Ffocws Cymunedol ddisgyblion ochr yn ochr â'r Gwasanaeth Lles Addysg a thrafododd y prosiect hwn gydag Ysgol Uwchradd Penydre a phob Ysgol Gynradd sy'n bwydo.

Darparwyd y rhaglen drwy sesiynau strwythuredig bob wythnos am awr gan ddefnyddio safle Ysgol Uwchradd Penydre. Cynhaliwyd y sesiynau rhwng 3:15pm a 4:15pm. Roedd y rhaglen yn canolbwyntio ar weithgarwch cymdeithasol, emosiynol, corfforol ac ymgysylltu â theulu.

Drwy gydol gwyliau'r haf darparwyd cyfleoedd i ddisgyblion brofi amrywiaeth o weithgareddau gan gynnwys diwrnod ar y traeth, cyfleoedd i ymgysylltu â theuluoedd yn ogystal â sesiynau yn Hyb Cymunedol Cwmpawd.

Mae'r data'n dangos bod 16 o bob 20 disgybl wedi gwella presenoldeb erbyn hanner tymor mis Hydref.

Mewn cyfnod heriol, mae gwaharddiadau parhaol wedi cynyddu. Yn dilyn y pandemig, mae nifer cynyddol o ddisgyblion yn cyflwyno gydag ystod ehangach o faterion sy'n profi'n heriol iawn mewn ysgolion. I gefnogi ysgolion mae'r adran wedi sefydlu prosesau mwy cadarn i drafod a rheoli effaith ymddygiad ar weithgarwch ysgol – mae hyn yn parhau i fod yn flaenoriaeth i'r adran.

- Gwella safonau ar gyfer pob dysgwr fel y nodir yn y strategaeth RARS,
- Parhau i leihau'r bwlch mewn perfformiad rhwng eFSM a heb fod yn FSM.

- Gwella cyfraddau presenoldeb, yn enwedig absenoldeb parhaus.
- Lleihau'r nifer sydd wedi'u heithrio o'r ysgol.

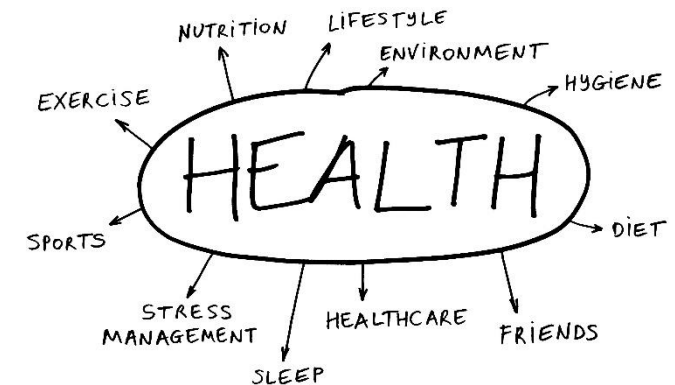
ADRAN 2: AMCAN LLESIANT 2 – Merthyr Tudful Iachach

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall iechyd unigolyn effeithio ar eu lefel gyffredinol o foddhad bywyd. Mae iechyd yn rhywbeth sy'n dechrau mewn teuluoedd, ysgolion, cymunedau a gweithleoedd. Dywedodd trigolion wrthym fod pandemig Covid-19 yn effeithio ar iechyd a lles pobl; Mae effaith hyn yn parhau i gael ei deimlo heddiw. Mae'r Cyngor yn parhau i weithio gyda phartneriaid allweddol i ddarparu cyngor, arweiniad a chymorth wedi'i dargedu i helpu pobl i fynd i'r afael â'r heriau. **Ein blaenoriaeth ar gyfer yr amcan hwn** fydd cefnogi iechyd a lles emosiynol a chorfforol plant ac oedolion.

Yr hyn y gwnaethom ddewis ei wneud yn 2023/2024:

- Darparu gwasanaethau cymorth i alluogi pobl i barhau i fyw yn eu cartrefi eu hunain
- Datblygu ymatebion integredig i wasanaethau iechyd er mwyn sicrhau gwell canlyniadau llesiant i blant ac oedolion
- Darparu llety ychwanegol â chymorth i leihau digartrefedd a'r defnydd o lety dros dro
- Sicrhau bod mannau gwyrdd yn hygyrch i'n holl breswylwyr i gefnogi eu hiechyd a'u lles, a
- Darparu cyngor a chymorth diogelu i bob grŵp agored i niwed: plant sy'n derbyn gofal; amddiffyn plant; oedolion sydd mewn perygl (gan gynnwys cam-drin domestig) tra'n sicrhau

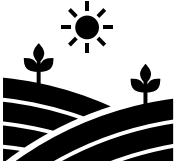
Mae dulliau amlasiantaethol trawsbynciol y Cyngor o ddiogelu a gweithio gyda'r Bwrdd Diogelu Rhanbarthol yn cael eu cynnal a'u datblygu.

Gwnaethom ganolbwyntio ar nifer o brosiectau allweddol i yrru gwaith ymlaen ar y meysydd ffocws hyn, gan gynnwys

- Prosiect Llwybrau at Gyflogaeth
- Gweithgareddau a phrosiectau yn Nhŷ Enfys
- Prosiectau dileu elw
- Hwb Cymorth Cynnar
- Cadw'n Iach @ Prosiect Cartref
- Cyflwyno prosiectau Grant Cymorth Tai

Mae ein data yn dweud wrthym:

Nifer y plant sy'n derbyn gofal Yn 2022/2023; Roedd 194 o blant Merthyr Tudful wedi cofrestru ar eu holau; Mae'r data ar gyfer 2023/2024 yn dangos bod y ffigur hwn wedi cynyddu ychydig i 196.	Nifer y plant ar y Gofrestr Amddiffyn Plant Roedd nifer y plant ar y Gofrestr Amddiffyn Plant ar 31 Mawrth yn 107; roedd hyn ychydig yn is na'r ffigur a gofnodwyd y flwyddyn flaenorol (109)	Nifer yr asesiadau a gwblhawyd ar gyfer plant Nifer yr asesiadau ar gyfer plant a gwblhawyd o fewn amserlenni oedd 98.02% - mae hyn gyfystyr â chyfanswm blynyddol yw 1,515. Dangosydd newydd ar gyfer 2023/24, bydd hwn yn cael ei ddefnyddio fel llinell sylfaen wrth symud ymlaen.
Cyfanswm Nifer y Cysylltiadau Oedolion (gan gynnwys fel canran o'r boblogaeth oedolion (dros 18 oed)) Y cyfanswm a gofnodwyd ar gyfer y flwyddyn 2023/2024 ar gyfer y dangosydd newydd hwn yw 6.74% 3,131 46,445	Cyfanswm Ymholiadau Amddiffyn Oedolion wedi'u cwblhau o fewn amserlenni statudol Cwblhawyd 78.3% o ymholiadau amddiffyn oedolion o fewn amserlenni yn 2023/24 - (148/189). Dangosydd newydd ar gyfer 2023/24, bydd hwn yn cael ei ddefnyddio fel llinell sylfaen wrth symud ymlaen.	Cyfanswm yr oedolion sy'n derbyn cymorth cymunedol i'w galluogi i barhau i fyw yn y cartrefi eu hunain Nifer gwirioneddol yr oedolion a dderbyniodd gefnogaeth gymunedol yn ystod y flwyddyn oedd 60. Dangosydd newydd ar gyfer 2023/24, bydd hwn yn cael ei ddefnyddio fel llinell sylfaen wrth symud ymlaen.
Nifer yr achosion lle mae digartrefedd wedi'i atal Mae data lleol yn dangos i ni, o'r achosion lle mae'r risg o ddigartrefedd yn bodoli a dderbyniwyd gan y Cyngor; Cafodd 76% o'r achosion hyn eu hatal - roedd	Nifer yr achosion digartref sydd wedi'u hailgartrefu o fewn 56 diwrnod Gosodwyd targed o 21% ar gyfer y dangosydd hwn; fodd bynnag, wrth adolygu'r data, gallem weld perfformiad yn sefyll ar 14% - 7% o dan darged, a 17% yn is na chyflawniad y flwyddyn flaenorol. 	Nifer y Mannau Agored â Blaenoriaeth lle mae gwelliannau wedi'u gwneud i hygyrchedd Mewn ymateb i adborth gan y cyhoedd, targedwyd gwaith i wella hygyrchedd mannau agored yn 2023/24; gyda 3 safle yn derbyn gwelliannau hygyrchedd

FFYNHONNELL DDATA: Mae'r holl ddata a nodir uchod yn cael ei ddarparu gan y Cyngor gan swyddogion arweiniol Gwasanaethau Cymdeithasol, Digartrefedd a Gwasanaethau Cymdogaeth

Beth ddysgon ni?

Mae gweithio mewn partneriaeth yn gryfach nag erioed ac mae'n parhau i fod yn allweddol i ddelio â'r galw yn y gwasanaeth. Rydym yn gweithio'n agos gyda chydweithwyr Addysg ac yn cysylltu â Cymorth ac Atal Cynnar, gan weithio gyda chydweithwyr diogelu'r cyhoedd, yr Heddlu a Chyfiawnder Ieuenctid ar achosion penodol o ran ymddygiad ieuenctid yn y gymuned a chodi ymwybyddiaeth o ddiogelwch y cyhoedd drwy ddiogelu. Rydym hefyd yn gweithio gyda chydweithwyr tai i ddatblygu a diwallu ein hanghenion llety yn y dyfodol a chyda chyflogadwyedd i archwilio opsiynau addas. Yn ogystal â hynny, partneriaid allweddol yw ein Awdurdodau Lleol cyfagos, y Sector Gwifoddol ac Iechyd.

Mae'r galw ar draws y Gwasanaethau Plant ac Oedolion wedi parhau i gynyddu. Er enghraifft:

	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Nifer y cysylltiadau ar gyfer plant sy'n cael eu derbyn gan y gwasanaethau cymdeithasol yn ystod y flwyddyn	3126	5600	7378	7615
Nifer y cysylltiadau ar gyfer oedolion a dderbynnir gan y gwasanaethau cymdeithasol yn ystod y flwyddyn	2203	2599	2789	3132

Cafwyd grantiau gan Lywodraeth Cymru mewn perthynas ag Adferiad, cyflog byw go iawn, Trefniadau Diogelu rhag Colli Rhyddid (DoLS) a gwaith atal, sydd wedi cynorthwyo i ddarparu pecynnau gofal amserol i blant ac oedolion. Rydym wedi cael mynediad at Gyllid Integredig Rhanbarthol (RIF) mewn gwasanaethau oedolion a phlant sydd wedi ein galluogi i fod yn arloesol a helpu gyda'r galw cynyddol mewn rhai meysydd. Fodd bynnag, mae'r amrywiad yn y galw ac incwm grant yn parhau i greu lefel o ansicrwydd wrth nodi'r gofynion cyllideb tymor hwy.

Rydym wedi cael rhai newidiadau mewn staffio o fewn rolau allweddol, a oedd ar adegau yn her fawr gan ei fod yn effeithio ar gapasiti o fewn y gwasanaeth ac wedi rhoi pwysau a baich ychwanegol ar garfan fach o unigolion. Fodd bynnag, rydym wedi gwneud rhai penodiadau rhagorol ac wedi cryfhau'r tîm rheoli o ganlyniad. Mae'r tîm staff yn gweithio'n dda gyda'i gilydd ac mae morâl yn dda.

Rydym yn parhau i hyrwyddo 'angerdd 4 ymarfer' sy'n ymgorffori staff i fyfyrion ar eu profiadau a'r gwaith y maent yn ei wneud, gan ganiatáu amser i adeiladu morâl yn y tîm ar yr un pryd. Mae hyn wedi helpu recriwtio a chadw staff yn gadarnhaol. Mewn meysydd lle bu anawsterau recriwtio am gyfnodau o amser, rydym wedi bod yn arloesol ac wedi datblygu atebion eraill i'r materion. Rydym wedi 'tyfu ein hunain' ac wedi datblygu hyfforddeiaethau yr ydym yn eu gweld yn ôl eleni wrth i bum gweithiwr cymdeithasol ddychwelyd i'r gwasanaeth a gymhwyswyd ym mis Hydref ar draws gwasanaethau oedolion a phlant.

Mae diogelu wedi parhau i fod yn flaenoriaeth drwy gydol y flwyddyn ddiwethaf. Mae rheolwyr a staff wedi cydweithio'n agos i sicrhau ein bod wedi cyflawni ein dyletswyddau i'r cyhoedd, gan hyrwyddo diogelwch y cyhoedd a staff ar yr un pryd.

Mae'r Fframwaith Perfformiad wedi bod yn destun adolygiad dros rai blynyddoedd gyda nifer o fesurau allweddol yn newid. Mae hyn wedi, a bydd yn parhau i gael, effaith ar osod targedau a thueddiadau ar gyfer y blynyddoedd i ddod. Mae'r tîm yn gweithio'n galed i sicrhau y bydd y newidiadau perthnasol i brosesau busnes a mecanweithiau adrodd yn galluogi adrodd data yn fwy cyflawn ar gyfer 2024/25 a blynyddoedd i ddod. Mae cronfa ddata WCCIS i fod i gael ei disodli. Mae cydweithwyr mewnol yn gweithio ochr yn ochr â chydweithwyr rhanbarthol ynghylch manylion sut olwg fydd ar system newydd, pa ofynion sydd eu hangen arnom a pha wybodaeth ddata sydd ei hangen arnom ar gyfer rheoli perfformiad yn y dyfodol.

Yn ystod 2023/24, cynhaliodd Arolygiaeth Gofal Cymru arolygiadau o'n Cartrefi Gofal.

Tŷ Bargod Newydd: Yn eu crynodeb roedd yr arolygydd yn cynnwys "Mae pobl yn cael gofal da iawn ac yn cael eu trin gyda chynhesrwydd ac urddas yn Nhŷ Bargod Newydd. Mae'r gwasanaeth yn darparu gweithgareddau ystyrlon yn ystod y dydd i hyrwyddo lles pobl."

Yn seiliedig ar raddfeydd distaw, cyflawnodd y gwasanaeth:

- Lles – Da
- Gofal a Chefnogaeth – Da
- Amgylchedd – Da
- Arweinyddiaeth a Rheolaeth – Da

Tŷ Gurnos Newydd: Roedd yr arolygydd yn gryno yn cynnwys "Mae pobl yn derbyn gofal a chefnogaeth dda iawn ac yn cael eu trin gyda charedigrwydd a pharch. Mae Tŷ Gurnos yn amgylchedd hynod o dda sy'n cefnogi lles pobl". Graddfeydd tawel a ddarperir:

- Lles – Da
- Gofal a Chefnogaeth – Da
- Amgylchedd – Ardderchog
- Arweinyddiaeth a Rheolaeth – Da

Llysfaen:

Yn gryno, disgrifiodd yr arolygydd "Mae pobl yn derbyn safon dda iawn o ofal a chymorth yn Llysfaen. Darperir gofal sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn, ac mae pobl yn cael eu cefnogi i fod mor iach ag y gallant fod, gan gael y gefnogaeth gywir ar yr adeg iawn". Cyflawnwyd graddfeydd tawel:

- Lles – Da
- Gofal a Chefnogaeth – Da
- Amgylchedd – Da
- Arweinyddiaeth a Rheolaeth - Da

Yn ogystal, archwiliad o'r Hyb Cymorth Cynnar a gynhaliwyd gan Wasanaethau Archwilio Mewnol SWAP fel rhan o Gynllun Archwilio Mewnol 2023/24 y cytunwyd arno. Cydnabyddir bod Atal ac Ymyrraeth Gynnar yn allweddol i gynnal gwasanaethau yn y tymor hwy. Mae'r Hwb Cymorth Cynnar (EHH) yn parhau i gefnogi plant a theuluoedd, ac mae'r Cyngor wedi ymrwymo i ddatblygu'r gwaith yn barhaus i sicrhau bod y plant hynny a'u teuluoedd yn cael y cymorth cywir ar yr adeg gywir i atal angen rhag gwaethygu'n ddiangen. Canfu'r archwiliad fod rheolaethau da ar waith a bod y Ganolfan Cymorth Cynnar 'EHH' wedi'i rheoli'n dda, gan fod barn archwilio 'sylweddol' wedi'i darparu. Ers datblygu'r EHH yn 2019, mae'r tîm wedi prosesu ac ystyried cyfanswm o 8,215 o atgyfeiriadau.

Gwelliannau penodol i wasanaethau a meysydd i'w datblygu:

Mae gwelliannau **penodol** mewn Gwasanaethau Oedolion yn cynnwys:

- Gwnaethom ddatblygu fframwaith sicrhau ansawdd ac mae mecanweithiau mewnol ar gyfer archwiliadau achos ar waith gan roi sicrwydd ar ansawdd ein gofal a ddarperir.
- Fe wnaethom adolygu strwythur y timau Asesu Oedolion a Rheoli Gofal i gwrdd â gofynion, yn enwedig mewn perthynas â rhyddhau â chymorth o'r ysbyty a Rhyddhau i Adfer ac Asesu (D2RA). Bellach mae gennym ryddhad â chymorth a thîm D2RA ar waith ac rydym wedi gweld gwell data, dadansoddi a rheoli angen yn y man rhyddhau.
- Fe wnaethom adolygu ein gwasanaethau Anabledd Dysgu a gwella rhai o'n hamgylcheddau gwasanaeth dydd. Fe wnaethom hefyd ailgyflunio adnoddau staff a recriwtio cynllunwyr cyfleoedd sy'n gweithio gydag unigolion i sicrhau ein bod yn dal yr hyn sydd bwysicaf i bobl yn llawn ac yn cefnogi cefnogaeth sy'n canolbwyntio ar gryfder person.

- Rydym wedi gwella cefnogaeth i ofalwyr - mae ffurflen asesu gofalwr newydd wedi'i rhoi ar waith ynghyd â chronfa ddata o'r hyn sydd ar gael yn yr ardal i gefnogi gofalwyr. Bydd hyn yn helpu staff, partneriaid a sefydliadau'r trydydd sector i lywio a chyfeirio'r gofalwyr i'w helpu a'u cefnogi.
- Rydym yn gweithio'n agos iawn gyda chydweithwyr tai i ddatblygu Cynllun Tai Gofal Ychwanegol ym Merthyr. Mae ymgysylltu â Therapyddion Galwedigaethol Tai a Chymunedol wedi parhau i fynd i'r afael ag ystyriaethau dylunio. Mae Linc Cymru yn obeithiol ynglŷn â chyflwyno cynllun bloc newydd yn ystod misoedd cynnar 2024/25.

Gwasanaethau Oedolion - meysydd i'w **datblygu**:

- Symud i gam gweithredu'r model cymunedol oedolion rhanbarthol newydd.
- Adolygu'r holl leoliadau cost uchel i sicrhau bod pobl yn derbyn y gofal sydd ei angen arnynt.
- Adolygu'r wybodaeth a gasglwyd fel rhan o'r ymgynghoriad "Dweud Eich Dweud" ar gyfer Gwasanaethau Iechyd Meddwl i Oedolion.
- Gweithio mewn partneriaeth â gwasanaethau iechyd meddwl a ddarperir gan Fwrdd Iechyd Cwm Taf Morgannwg i adolygu ein trefniadau gweithio ar y cyd Byddwn yn casglu gwybodaeth gan unigolion sydd wedi derbyn cefnogaeth gan y Tîm Rhyddhau â Chymorth newydd i adolygu'r effaith ar y bobl a gefnogwyd.
- Parhau i weithio gyda phartneriaid mewnol ac allanol i ddatblygu cytundeb i ddarparu cyfleoedd gwirfoddoli, addysg a gwaith i bobl ag Anabledd Dysgu.
- Archwilio'r potensial i ddatblygu Cynghrair Gofalwyr yn hytrach na nifer o gontractau ar wahân i gefnogi gofalwyr.

Mae gwelliannau **penodol** mewn Gwasanaethau Plant yn cynnwys.

- Trwy ein model systemig o ymarfer:
 - Mae gweithiwr y tad wedi parhau i ymgysylltu â thadau ac wedi cyflawni canlyniadau da.
 - Cefnogi pobl ifanc i aros gartref yn ddiogel trwy ddarparu cymorth wedi'i deilwra.
 - Atal episodau sy'n dychwelyd i ofal drwy drwsio perthnasoedd teuluol.
 - Mae teuluoedd wedi gallu cael gafael ar gymorth pan fyddant mewn argyfwng yn ystod y dydd ond hefyd gyda'r nos ac ar benwythnosau.
- Bellach mae gennym ddau weithiwr cyn-geni yn y gwasanaeth.
 - Helpu mamau i fynychu apwyntiadau ysbyty pwysig
 - Roedd ymweliadau â rhieni tra yn yr ysbyty - yn rhoi cefnogaeth emosiynol a sicrwydd lle mae'r rhiant/rhieni wedi teimlo'n bryderus.
 - Mynediad i'r Banc Babanod

- Cymorth cyn-geini
- Defnyddiwyd arian grant i brynu ac adeiladu llety preswyl. Mae gennym ddau gartref sy'n gallu darparu ar gyfer dau o blant/pobl ifanc ym mhob un
- Rydym yn datblygu safle Tŷ Thomas yn llety preswyl, llety seibiant byr i blant ag anableddau ac ystafelloedd therapi.
- Rydym yn parhau i weithio gyda'n partneriaid mewn Addysg i archwilio ac ehangu ein cynllun 'Llwybrau at Gyflogaeth'.
- Mae prosiect newydd o'r enw 'Ewch Amdani' (Ewch amdani) wedi'i ddatblygu sy'n caniatáu i blant 11 - 16/18 oed gael gwell dealltwriaeth am wahanol lwybrau gyrfa a sut i gyflawni'r nodau hyn.
- Mae cynllunio wedi'i dargedu ar gyfer trosglwyddo ein plant sy'n derbyn gofal i fod yn oedolion yn dechrau pan fydd person ifanc yn 153/4 oed. Mae Gwasanaethau Oedolion a Gwasanaethau Plant yn parhau i gwrdd ag asiantaethau partner i gefnogi cynllunio amlasiantaethol ar gyfer ein pobl ifanc, i gefnogi trawsnewidiadau llyfn rhwng gwasanaethau. Mae'r polisi pontio wedi cael ei adolygu a'i ddiwygio gan ystyried newidiadau i ddeddfwriaeth, polisi ac ymarfer. Mae hyn bellach wedi'i lanlwytho i dudalennau Mewnwyd Gwasanaethau Oedolion a Phlant. Lansiwyd y ddogfen hon gyda staff yn y ddwy ardal wasanaeth ym mis Rhagfyr 2023.
- Er mwyn sicrhau ein bod yn cefnogi pobl ifanc i annibyniaeth, rydym wedi llwyddo i greu amgylchedd llety cefnogol (Canolbwynt Cwmpass). Rydym wedi lleihau'r risg o argyfwng yn y dyfodol, drwy roi sgiliau newydd iddynt reoli'r newid i fod yn oedolion, hyfforddiant, cyflogaeth, a byw'n annibynnol a rheoli eu cyllid eu hunain.
- Cynhelir grwpiau darllen Therapi Teulu Systemig Misol gyda therapyddion teulu ac ymarferwyr eraill. Nod hyn yw cefnogi gweithwyr cymdeithasol i leihau straen o fewn teuluoedd a'i nod yw:
 - Cefnogi teuluoedd i aros gyda'i gilydd yn ddiogel.
 - i gadw plant ar gyrion gofal allan o ofal.
 - i ailuno plant neu bobl ifanc sydd â phrofiad o ofal gyda'u teuluoedd lle mae hyn yn ddiogel i wneud hynny

Gwasanaethau Plant - meysydd i'w **datblygu**:

- Parhau â'r ffocws parhaus ar leihau plant sy'n derbyn gofal gan Ferthyr Tudful, gan gadw plant o fewn eu rhwydweithiau teuluol a'u cymunedau lleol.
- Cwblhau'r Strategaeth Rhianta Corfforaethol a gweithio i'r siarter rhianta corfforaethol.
- Darparu llety diogel a sefydlog ym Merthyr Tudful i blant sy'n derbyn gofal.
- Cynyddu'r gefnogaeth a ddarperir i Gwarcheidwaid Arbennig ym Merthyr Tudful.
- Adolygiad o'r model o gynadleddau Amddiffyn Plant
- Datblygu gwasanaethau i 16 a mwy o bobl ifanc
- Datblygu camau Nesaf sy'n cefnogi'r rhieni hynny sydd â phlant yn cael eu symud i leihau'r risg o hyn yn digwydd eto.

- Gweithio gyda'r grŵp rhanddeiliaid cenedlaethol ac Estyn ar ddatblygu'r fframwaith arolygu ar gyfer gwasanaethau ieuenctid.
- Parhau â gwaith yr Hyb Cymorth Cynnar gan gynnwys datblygu ffyrdd newydd o weithio i gynnig asesiadau wyneb yn wyneb i deuluoedd 'anodd eu cyrraedd' yn hytrach na thros y ffôn.
- Parhau i adeiladu ar ein dysgu a'n profiad o'r Rhaglen Llwybr at Waith i lywio Polisi ehangach y Cyngor
- Parhau i sicrhau ein bod yn cydgynhyrchu ein gwasanaethau gyda phobl ifanc i sicrhau ein bod yn hyrwyddo pontio llyfn i fod yn oedolion, gan gynnig yr un cyfleoedd i'n pobl ifanc y byddai'n rhesymol i unrhyw berson ifanc eu disgwyl.
- Cefnogi lechyd, Ysgolion a'r 3ydd sector ehangach i ymgysylltu â theuluoedd drwy gyfeirio at yr Hwb Cymorth Cynnar.
- Cynyddu ein gallu maeth mewnol i ddiwallu anghenion ein plant yn lleol.
- Parhau i weithio'n rhanbarthol ar draws CTM i ymateb i'r Cynllun Trosglwyddo Cenedlaethol ar gyfer plant ar eu pen eu hunain sy'n ceisio lloches a datblygu llety â chymorth lleol a darpariaeth faethu sy'n ddiwylliannol gymwys, a rhoi gwybod am drawma.

Diogelu

- Byddwn yn parhau i weithio gyda'n partneriaid rhanbarthol i fodloni'r blaenoriaethau diogelu strategol.
- Fel rhan o ad-drefnu Gwasanaethau Oedolion, daethom â'r tîm diogelu oedolion i reolaeth llinell y Prif Reolwr, Asesu Oedolion a Rheoli Gofal. Rydym wedi recriwtio Rheolwr Tîm ar gyfer y tîm. Bydd y swydd hon hefyd yn cyfrannu at gyflawni amcanion y Bwrdd Diogelu drwy aelodaeth o'r is-grŵp Sicrhau Ansawdd Oedolion ac is-grŵp sicrhau ansawdd MASH
- Mae'r model newydd ar gyfer cynadleddau Amddiffyn Plant wedi cael ei adolygu. Ymhlith y pethau cadarnhaol mae llais y plentyn yn glir yn yr adroddiad; Fodd bynnag, gall yr adroddiadau fod yn ailadroddus ac felly mae angen gwaith pellach i sicrhau bod yr adroddiadau'n cyd-fynd â'r model systemig yn ystod 2024/25.
- Rydym wedi dechrau cynnwys protocol camfanteisio plant newydd i atal plant rhag mynd i mewn i'r arena amddiffyn plant ac mae angen iddynt weithio'n ddi-dor.

Rydym yn parhau i fod yn ymrwymedig i hyrwyddo'r Gymraeg, gan annog staff i fynychu cyrsiau Cymraeg a ddarparwn er mwyn i drigolion Merthyr Tudful gael y cyfle i gyfathrebu a derbyn gwasanaethau yn Gymraeg. Rhaid i weithwyr newydd gwblhau hyfforddiant Lefel 1 yn y Gymraeg cyn dechrau cyflogaeth. Mae gan y cyngor weithwyr Cymraeg eu hiaith sy'n hygyrch at ddibenion cyfieithu.

Gwasanaethau Plant–nifer yr asesiadau lle roedd tystiolaeth o gynnig gweithredol Cymraeg.

		2023/24	2022/23
CH/009a	Roedd tystiolaeth o'r cynnig gweithredol o'r Gymraeg	1,404	1,660
CH/009b	Derbyniwyd Cynnig Gweithredol y Gymraeg	8	10

Gwasanaethau Oedolion – nifer yr asesiadau lle roedd tystiolaeth o gynnig gweithredol o'r Gymraeg.

		2023/24	2022/23
AD/006a	Roedd tystiolaeth o'r cynnig gweithredol o'r Gymraeg	1,568	1,795
AD/006b	Derbyniwyd Cynnig Gweithredol y Gymraeg	3	4

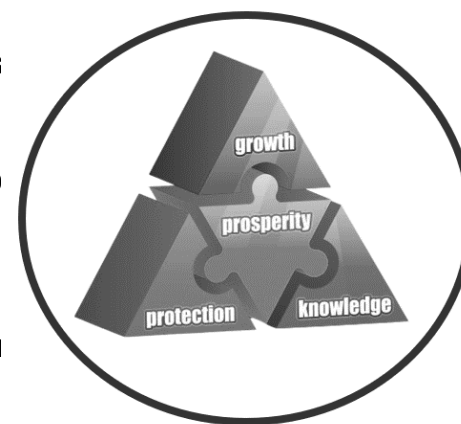
Mewn perthynas â'r ymrwymiad i ddatgarboneiddio, llwyddodd y Cyngor gyda chais prosiect wedi'i ariannu i lechyd Gofal Cymdeithasol Cymru – Rhaglen Argyfwng Hinsawdd i gynhyrchu Cynllun Sero Net Gwasanaethau Cymdeithasol ar gyfer Cyngor Merthyr. Roedd hyn yn cynnwys creu gwaelodlin, archwilio sawl eiddo gan gynnwys Tŷ Gurnos, Tŷ Bargod a Chwm Golau. Dangosodd y llinell sylfaen fod 3,915 tonnell CO₂e a 12% o'r rhain yn deillio o weithredu adeiladau ac 84% o nwyddau/gwasanaethau a brynwyd. Y cam nesaf yw trafod a chytuno ar sut i gyflawni'r argymhellion.

ADRAN 3: AMCAN LLESIANT 3 – Merthyr Tudful Diogel a Llewyrchus

Mae'r Cyngor yn cydnabod bod angen iddo gefnogi pobl a busnesau ledled Merthyr Tudful i deimlo'n ddiogel ac yn hyderus mewn amgylchedd sy'n newid yn gyflym. Profodd economi leol Merthyr Tudful heriau mewn rhai ardaloedd hyd yn oed cyn y pandemig; effeithiau Covid-19 yn ychwanegu pwysau ychwanegol; ac mae cefnogi adferiad economaidd yn ffocws allweddol i'r Cyngor. Rydym hefyd yn cydnabod pa mor bwysig yw hi fod pobl yn teimlo'n ddiogel lle maent yn byw, yn gweithio neu'n treulio eu hamser hamdden, gan helpu i adeiladu cymunedau cryf, cysylltiedig a bywiog. **Ein canlyniad blaenoriaeth ar gyfer yr amcan hwn** fydd arallgyfeirio ein heconomi leol a chynyddu gwytnwch i heriau'r dyfodol trwy helpu i greu'r math cywir o fusnesau, gyda chefnogaeth y math cywir o seilwaith busnes.

Yr hyn y gwnaethom ddewis ei wneud yn 2023/2024:

- Datblygu a chyflwyno Cynllun Creu Lleoedd Canol Tref Merthyr Tudful uchelgeisiol
- Cynyddu cyfraddau gweithgarwch economaidd drwy weithgareddau partneriaeth; arwain at lefel is o ddi-waith ar draws y Fwrdeistref Sirol
- Mynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol ar y cyd â phartneriaid perthnasol, gan ddefnyddio technegau gorfodi effeithiol
- Gwella cyfleoedd cymorth busnes ledled Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful; Hyrwyddo perchnogaeth busnes a pharatoi rhaglen ymgysylltu/llwybr i gael mynediad at gyfleoedd cychwyn busnes, a
- Parhau i ddatblygu Merthyr Tudful uchelgeisiol i ddenu buddsoddiad.

Gwnaethom ganolbwyntio ar nifer o brosiectau allweddol i yrru gwaith ymlaen ar y meysydd ffocws hyn, gan gynnwys:

▪ Prosiectau Partneriaeth Canol y Dref	▪ Cyflwyno Prif Gynllun Canol y Dref	▪ Prosiectau Partneriaeth Diogelwch Cymunedol Lleol
▪ Prosiectau Partneriaeth Diogelwch Cymunedol Rhanbarthol	▪ Prosiectau Grŵp Datblygu Twristiaeth	▪ Prosiectau cyflogadwyedd – hyfforddiant a gwaith

Mae ein data yn dweud wrthym:

Cefnogi'r economi leol

 Cofnododd prosiectau cyflogadwyedd y Cyngor ddata a gadarnhaodd fod 246 o gyfranogwyr wedi sicrhau cyflogaeth ar ôl gadael rhaglen	 Dangosodd data sy'n dangos nifer yr ymweliadau â'r 5 atyniad allweddol ym Merthyr Tudful yn 2023/24; Cafodd 832,392 o ymwelwyr eu cofnodi. Roedd hyn yn gynnydd sylweddol ar gyfanswm y flwyddyn flaenorol (552,924)	 Cafodd 72 o fusnesau gymorth ariannol gan y Cyngor yn ystod 2023/24 - roedd hyn dros ddwbl y targed a osodwyd. Roedd hwn yn ddangosydd newydd ar gyfer 2023/24, bydd hwn yn cael ei ddefnyddio fel llinell sylfaen wrth symud ymlaen.
---	---	---

Gwasanaethau Diogelu'r Cyhoedd

Ail-droseddu

48.7% o gyflawnwyr ymddygiad gwrthgymdeithasol o fewn cyfnod o 6 wythnos, gan gyrraedd Cam 2. Dangosodd newid proses recordio nad oedd unrhyw gymharydd ar gael ar gyfer y dangosydd.

Bu'r Cyngor yn monitro nifer yr achosion lle mae CCTV wedi cael ei ddefnyddio i ganfod trosedd ac anhrefn, gan gofnodi cyfanswm o **611** o achosion. **Cafodd 357** o'r rhain eu trosglwyddo i Heddlu De Cymru wedi hynny

Teledu cylch cyfyng

Daeth 7.37% o eiddo'r sector preifat gwag yn ôl i ddefnydd yn ystod y flwyddyn 2023/24 drwy weithredu'n uniongyrchol gan yr Awdurdod Lleol – cynnydd bach o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol.

FFYNHONNELL DDATA: Darperir yr holl ddata a nodir uchod gan y Cyngor gan y timau Cyflogadwyedd, Cymorth Busnes Strategol, Twristiaeth/Datblygu Cychfan a Gwarchod y Cyhoedd

Wrth adolygu'r cynnydd a wnaed yn gysylltiedig â darparu **Gwasanaethau Amddiffyn Cyhoeddus**, nodwyd y pwyntiau canlynol:

Pryder allweddol a nodwyd gan y cyhoedd wrth ein helpu i ddatblygu'r cynllun lles corfforaethol oedd **pryderon ynghylch diogelwch cymunedol ac, yn fwy penodol, ymddygiad gwrthgymdeithasol (ASB)**. Fel rhan o'n gweithgareddau gwella a roddwyd ar waith i fynd i'r afael â'r pryderon hyn; Mae **cyflwyno'r Wardeiniaid Diogelwch Cymunedol** wedi bod yn hanfodol wrth godi atgyfeiriadau a nodi'r materion a wynebier yn ein cymunedau, yn enwedig yng nghanol y dref. Mae'r dystiolaeth a gasglwyd dros y 12 mis diwethaf yn dweud wrthym y bydd cyllid parhaus y Wardeiniaid yn hanfodol i barhad perfformiad.

Yn unol â'r broses ASB, rydym bellach yn edrych ar ddefnydd gwell o **Hysbysiadau Amddiffyn Cymunedol** a byddwn yn aros am ganllawiau pellach ar y Gorchmynion Parch sydd newydd eu cyhoeddi. Bydd y broses bresennol o gamau'r ASB yn parhau ochr yn ochr â'r gorchmynion hyn, gan ein helpu i fonitro effaith gweithgareddau yn agos. Mae'r data a gasglwyd a'i fonitro fel rhan o'r cylch Adrodd Perfformiad a Gwella Chwarterol (QPIR) yn dangos i ni y bu cynnydd yng Nghyfnod 2 yn nifer yr achosion o ymddygiad gwrthgymdeithasol a gofnodwyd dros y 12 mis diwethaf – fodd bynnag; Dylid ystyried hyn yn gadarnhaol gan fod y presenoldeb mewn lifrai a ddarperir gan y rhai sy'n cefnogi darparu'r gwasanaethau hyn bellach yn adnabod cyflawnwyr.

Roedd y cyhoedd hefyd yn annog y Cyngor i ddefnyddio'r pwerau gorfodi sydd ganddynt i ddwyn yr unigolion hynny sy'n gyfrifol am ymddygiad negyddol. Mae cyfleoedd gorfodi ar gyfer cyflwyno Hysbysiadau Cosb Benodedig (FPN) ar gyfer torri Gorchymyn Gwarchod Mannau Cyhoeddus, troseddau taflu sbwriel a gwahardd ysmygu yn rhan o ymateb y Cyngor hwn. Bydd y blaenoriaethau corfforaethol a chymunedol allweddol hyn yn parhau i gael eu hadolygu drwy fonitro Dangosyddion Perfformiad Allweddol (DPA); Wrth i ni ystyried materion a amlygwyd uchod.

Mae **cynnydd mewn capasiti ar gyfer Gwasanaethau Gwarchod y Cyhoedd** wedi ein galluogi i ychwanegu ffocws pellach at economi'r nos - mae hyn wedi ein cynorthwyo i benderfynu ar batrymau ac ymyriadau trosedd yn well. Mae adnabod 'Trosedd y Cyngor' wedi cynyddu, mae'r gwasanaeth wedi dod yn lygaid rheng flaen nifer o feysydd gwasanaeth. Bydd dod â'r data hwn allan yn helpu i ddangos gwir werth y gwasanaeth.

Yn dilyn buddsoddiad a dderbyniwyd i ddiweddarau systemau CCTV yn y flwyddyn flaenorol, mae dadansoddiad data a gafwyd o CCTV yn dod yn ganolog wrth gynllunio a risg canol y dref. Gall monitro traffig helpu i nodi pwyntiau pwysau, monitro amgylchfyd cyhoeddus i nodi

defnydd ochr yn ochr â digwyddiadau mawr sy'n cael eu cyflwyno mewn amgylchedd diogel. **Mae asesu cynnydd a wnaed, sicrhau cyllid tuag at wasanaeth '24/7' yn hanfodol o ran darparu gwasanaethau.**

Mae defnyddio system tannoi yng nghanol y dref yn ein helpu i leihau'r canfyddiad o ddiogelwch yno, a hefyd i gefnogi staff i ymyrryd mewn digwyddiadau parhaus. Byddwn yn parhau i fonitro data lle defnyddiwyd tannoi a chanlyniadau i nodi a yw'n cael effaith o safbwynt pobl leol ac ymwelwyr â'n Dinas.

Mae rhan arall o'r amcan llesiant 'Merthyr Tudful Diogel a Llewyrchus' yn cyfleu sut mae'r Cyngor, gan weithio gyda'i bartneriaid allweddol a busnesau lleol, yn canolbwyntio cefnogaeth i'r economi leol trwy weithgareddau fel cymorth busnes a chynaliadwyedd (gan gynnwys datblygu grantiau a chymorth i grwpiau sefydliad/cymunedol lleol i gael mynediad at gyllid grant ac ati.

Mae Tîm Cyflogadwyedd y Cyngor hefyd yn darparu **arweiniad a chymorth ymarferol i bobl leol sy'n chwilio am waith neu'n edrych i weithio tuag at gyflawni eu nodau gyrfa eu hunain.** Yn ystod 2023-24, bu'r Cyngor yn monitro ei weithgarwch o ran darparu'r cymorth hwn wedi'i dargedu i'r rhai sy'n chwilio am waith. Oherwydd y newidiadau yn y ffordd y cafodd cyllid ar gyfer y gweithgareddau hyn eu strwythuro, roedd y targedau a osodwyd yn y maes hwn yn is nag yn y blynyddoedd blaenorol. Fodd bynnag, dangosodd data a gasglwyd ac a adolygwyd yn ystod y flwyddyn ariannol hon y targed a osodwyd (215 o gyfranogwyr mewn rhaglenni'r Cyngor mewn cyflogaeth ar yr adeg y gadawsant y rhaglen), **nid yn unig y cyrhaeddwyd y targed ond rhagori.**

O ganlyniad i bandemig Covid-19, effeithiwyd ar fusnesau twristiaeth a lletygarwch lleol yn arbennig o wael, a rhagamcanwyd bod adferiad yn yr ardaloedd hyn yn arafach ac ar lefel is nag yn ystod y cyfnod cyn y pandemig. Mae data a gasglwyd yn ystod y flwyddyn ariannol yn dangos i ni fod yr adferiad a gofnodwyd yn y Fwrdeistref Sirol ar ôl Covid-19 yn 'mynd yn groes i'r tuedd', gan fod 5 atyniad gorau Merthyr Tudful naill ai wedi cofnodi'r un lefelau â chyn y pandemig, neu mewn rhai achosion gwelwyd cynnydd yn nifer yr ymwelwyr.

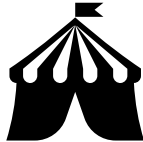
Blaenoriaeth arall a nodwyd o dan yr amcan llesiant hwn oedd **cynnig cymorth i ddod ag eiddo gwag yn ôl i ddefnydd.** Mae'r Cyngor yn cymryd rhan yn y rhaglen ranbarthol Grantiau Cartrefi Gwag sy'n cael ei chydlynu gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf. Roedd y targed a osodwyd ar gyfer Merthyr Tudful ar gyfer 2023/24 yn 7% - dangosodd data a gasglwyd a oedd yn adlewyrchu'r cynnydd a ddilyswyd ar gyfer y cyfnod hwn fod y targed ychydig yn uwch na'r targed, gyda 7.37% yn cael ei gyflawni.

Ers iddo gael ei fabwysiadu gan y Cyngor Llawn ym mis Tachwedd 2020, mae'r Cyngor wedi parhau i weithredu'r Cynllun Creu Lleoedd drwy ddatblygu a chyflawni sawl prosiect gan gynnwys ailddatblygu i ddod yn westy bwtîc, ailddatblygu safle Tŷ Marsh, ac ailddatblygu

Canolfan Hamdden Merthyr Tudful yn ystod 2023-24. Yn benodol, **roedd gan ein hadborth gan ddefnyddwyr gwasanaeth ddiddordeb arbennig yn y gwaith o ddiweddarau a Chanolfan Hamdden Rhyd-y-car, ac yn fwy penodol, ailagor y pwll nofio ar y safle hwnnw.** Mae'r prosiectau a enwir wedi cael effaith gadarnhaol ar ganol y dref gan greu cyfleusterau newydd, cyflwyno cyfleoedd cyflogaeth newydd ac ati.

Mae'r Cyngor hefyd wedi parhau i **ddatblygu cynlluniau ar gyfer y safleoedd strategol allweddol sef Stryd Glebelland, Stryd Fawr Isaf a Chanolfan Siopa Sant Tudful.** Mae datblygu a chyflawni prosiectau wedi galluogi'r Cyngor i sicrhau lefelau sylweddol o gyllid yn llwyddiannus o raglen Trawsnewid Trefi Llywodraeth Cymru a lefelau sylweddol o arian cyfatebol gan y sector preifat/cyhoeddus.

Datblygiad arall yng nghanol y dref (mae angen adnewyddu ac adnewyddu ardaloedd a nodwyd gan bobl leol, daeth datblygiad **Canolfan y Dref** yn weithredol. Ar 4 Rhagfyr 2023 agorwyd y cyfleuster newydd a ariannwyd gan Gronfa Ffyniant Gyffredin Llywodraeth y DU. Mae canolbwynt canol y dref yn gweithredu fel 'cyfleuster galw heibio' canolog i gefnogi pobl leol y maent yn eu hwynebu gyda Thai, Cyflogaeth, Sgiliau a materion sy'n gysylltiedig â'r Gwasanaethau Cymdeithasol. Yn ystod y 9 mis ers iddo agor, cofnodwyd 5,868 o weithgareddau/ymholiadau/ymyriadau. Mae hyn yn cynnwys ymyriadau uniongyrchol, postio arwyddion, cefnogi partneriaid, digwyddiadau. Mae'r mathau o gwestiynau, ymholiadau ar y safle hwn yn cynnwys:

				
2,552 o ymwelwyr	1,245 o ymholiadau cysylltiedig â thai	655 o ddigwyddiadau	249 o ymholiadau lles a budd-daliadau	536 yn cael cymorth gan Cymunedau 4 Gwaith +

26 o ymholiadau yn gysylltiedig â banciau bwyd

11 sesiwn o amgylch ID pleidleiswyr

110 o achosion lle ceisiwyd cyngor cyffredinol

32 sesiwn a gynhelir gan bartneriaid

229 bythau digidol

Un o nodweddion dylunio Canolfan Canol y Dref yw'r '**Gornel Bartneriaeth**' – mae staff y Cyngor yn cynnal partneriaid amrywiol drwy gydol pob wythnos waith yn yr hyb ac mae'r partneriaid allweddol hyn yn cynnig cyngor ac arweiniad ar amrywiol faterion pwnc. Mae hyn yn parhau â'r ymdeimlad cryf o bartneriaeth yn y lleoliad hwn, gan helpu i ddiwallu ystod ehangach o anghenion ymwelwyr.

Mae gan raglen Cymunedau am Waith a Mwy bresenoldeb dyddiol yn Hyb Canol y Dref. Mae'r gwasanaeth hwn yn cynnig cyfle i ymgysylltu â'r rhaglen ac archwilio opsiynau amgen ar uwchsgilio a chyflogaeth. Gan weithio mewn partneriaeth â'r Ganolfan Byd Gwaith, sefydlwyd canolfan ieuenctid i gysylltu â phobl ifanc sy'n defnyddio gwasanaethau Hyfforddwyr Gwaith yn y Ganolfan Byd Gwaith. Mae hwn yn ddatblygiad diweddar ac mae hyd yn hyn yn mynd yn dda.

Mae nifer o ddigwyddiadau wedi'u trefnu gyda phartneriaid. Digwyddiad **Costau Byw** a gynhaliwyd ar 13 Chwefror 2024; a **ffair recriwtio wanwyn** a gynhaliwyd ar 21 Mawrth 2024 yn enghreifftiau o'r rhain. Roedd hyn yn caniatáu i fusnesau lleol a rhanbarthol gynnig swyddi gwag byw i'r rhai sy'n mynychu. Disgwylir y bydd dros 18 o gyflogwyr yn y digwyddiad.

ADRAN 4: AMCAN LLESIANT 4 – Merthyr Tudful glân a gwyrdd

Mae hinsawdd yn newid ar draws y byd; A'r blynyddoedd a'r degawdau nesaf, byddwn yn parhau i weld effeithiau cynyddol yn deillio o allyriadau carbon hanesyddol. Mae gan y newidiadau hyn oblygiadau i'n hiechyd, busnesau, seilwaith, gwasanaethau cyhoeddus, cadwyni cyflenwi, yr amgylchedd naturiol ac ecosystemau.

Mae rheoli adnoddau naturiol o fewn Merthyr Tudful yn effeithiol yn hynod bwysig. Nododd adborth lleol fod angen canolbwyntio ar gynyddu ymwybyddiaeth o'r 'lleihau'; Ailddefnyddio ac atgyweirio dull rheoli gwastraff. Byddwn yn gweithio i ddiogelu'r ystod amrywiol o gynefinoedd a rhywogaethau a geir yn y Fwrdeistref Sirol; a pharhau i ddiogelu a gwella cymeriad ein tirwedd leol. **Ei canlyniad blaenoriaeth ar gyfer yr amcan hwn** fydd gweithio gyda chymunedau i gynnal a gwella'r amgylchedd.

Yr hyn y gwnaethom ddewis ei wneud yn 2023/2024:

- Cyflawni Cynllun Adfer Natur Merthyr Tudful
- Cyflwyno Cynllun Sero Net a gymeradwywyd gan y Cyngor
- cynyddu ymwybyddiaeth o'n mannau agored; cael gwared ar rwystrau i alluogi mynediad i bob preswilydd, a
- Cyrraedd targed adfer gwastraff Llywodraeth Cymru drwy ein mentrau lleihau, ailddefnyddio ac atgyweirio.

Gwnaethom ganolbwyntio ar ychydig o brosiectau allweddol i yrru gwaith ymlaen ar y meysydd ffocws hyn, gan gynnwys

- Lleoedd Lleol ar gyfer Prosiectau Natur
- Prosiectau rheoli Baner Werdd
- Cyflwyno prosiectau datgarboneiddio
- Prosiectau Newid Ymddygiad (e.e.) 'Byddwch yn Mighty, Recycle', y prosiect 'Metal Matters', y prosiect 'Cadw i fyny â'r Jones' ac ati.

Mae ein data yn dweud wrthym:

Canran y gwastraff trefol sy'n cael ei aildddefnyddio, ei ailgylchu neu ei gompostio

64.3%
(0.3% yn uwch na'r targed cenedlaethol)

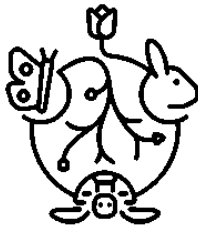
Cilogramau (kg) gwastraff gweddilliol a gynhyrchir fesul person

Wrth adolygu'r cilogramau o wastraff gweddilliol a gynhyrchir fesul person yn 2023/24; **Cofnodwyd 185 kg** yng ndata y Cyngor – roedd hyn yn cyfateb i'r targed a osodwyd ar gyfer y flwyddyn; ac roedd yr un lefel ag a gofnodwyd yn 2022/23

Nifer y Mannau Agored â Blaenoriaeth lle mae gwelliannau wedi'u gwneud i fioamrywiaeth

Mae'r Cyngor wedi gweithio yn 2023/24 i wella bioamrywiaeth statws rhai o'r mannau agored â blaenoriaeth leol; gyda **6** safle yn elwa o'r gwelliannau hyn. Roedd hwn yn ddangosydd newydd ar gyfer 2023/24, bydd y canlyniad yn cael ei ddefnyddio fel llinell sylfaen wrth symud ymlaen.

Nifer y Busnesau Lleol wedi ymrwymo i'r Addewid Datgarboneiddio

Yn dilyn cyflwyno deddfwriaeth newydd sy'n effeithio ar fusnesau lleol, dewisodd y Cyngor fesur nifer y busnesau sy'n cofrestru ar gyfer yr Addewid Datgarboneiddio. Cyflwynwyd y gweithgaredd hwn ym mis Ionawr 2024, a **chofrestrodd 21** o fusnesau yn ystod y 10 wythnos gyntaf.

FFYNHONNELL DATA: Mae'r holl ddata a nodir uchod yn cael ei ddarparu gan y Cyngor gan yr Arweinwyr Gwasanaethau Gwastraff, Bioamrywiaeth a Chymorth Busnes Strategol

Beth ddysgon ni?

Fel y gwelir o'r cerdyn sgorio perfformiad bod nifer dda o fusnesau wedi ymrwymo i'r addewid datgarboneiddio pan aeth yn fyw, gan ragori ar y targed sy'n gadarnhaol. Mae'n debyg bod hyn yn gysylltiedig â busnesau sy'n cael mynediad at gyllid ar gyfer gwelliannau ynni.

O ran y DPA hwn, tra bod nifer o fusnesau wedi cofrestru, mae angen datblygu'r KPI i ddangos yr hyn y mae'r busnesau hynny'n ei wneud i weithredu'r addewid a fydd yn cyfrannu at ddatgarboneiddio ym Merthyr Tudful. Nid yw cofrestru yn ddigon, er mwyn bod

yn ystyrllon, mae angen i'r KPI ddweud wrthym beth mae'r busnesau hynny'n ei wneud i weithredu ar yr addewid (e.e. cynhyrchu cynllun lleihau carbon, gosod ynni adnewyddadwy ac ati)

Gostyngodd canran y gwastraff trefol sy'n cael ei aildddefnyddio, ei ailgylchu neu ei gompostio bob chwarter ond arweiniodd at ganlyniad blynyddol o 64.3% (gan gyrraedd y targed cenedlaethol o 64% ar gyfer 2023/24). Mae rheswm pam nad oedd hyn yn uwch, yn rhannol oherwydd bod aelwydydd ym Merthyr Tudful yn cynhyrchu lefelau uwch o wastraff bwyd ac yn ailgylchu llai ohono o'i gymharu â chyfartaledd Cymru. Dim ond 48% o drigolion y Fwrdeistref Sirol sy'n ailgylchu gwastraff bwyd (o'i gymharu â 56% ar draws Cymru).

Datgelodd dadansoddiad cyfansoddiad o finiau gweddilliol (biniau olwynion) a gynhaliwyd yn 2022 fod 30% ohono'n wastraff bwyd y gellid bod wedi'i ailgylchu yn y bin gwastraff bwyd.

O ran y KG o wastraff gweddilliol a gynhyrchir fesul person mae angen lleihau'n sylweddol er mwyn cael effaith gadarnhaol ar y targed ailgylchu. Dyma'r flaenoriaeth ar gyfer gwella yn 2024/25 gyda'r targed yn ostyngiad i 150kg y pen.

ADRAN 5: CEFNOGI'R CYNLLUN

Rheoli a Monitro Perfformiad

Mae'r Cyngor yn monitro ac yn rheoli perfformiad trwy ei adroddiad hunanasesu, Adolygiadau Perfformiad a Gwella Chwarterol (QPIRs) ac, ar lefel gwasanaeth, trwy ei Strategaethau ar Dudalen (SOAP) sy'n cynnwys dangosyddion perfformiad. Yn 2023/24, dechreuodd y Cyngor ar y broses o adolygu ei drefniadau rheoli perfformiad i sicrhau eu bod yn parhau i fod yn addas i'r diben. Yn dilyn ymgysylltiad a gynhaliwyd ar draws y sefydliad, datblygwyd trosolwg o'r prosesau a'u cryfderau a'u gwendidau. Mae'r dull hwn wedi ein galluogi i nodi meysydd pellach i'w cryfhau.

Mae'r newidiadau allweddol a wnaed yn 2023/24 yn cynnwys y SOAPS a ddefnyddiwyd yn flaenorol i gasglu a monitro perfformiad eu diweddaru, ac mae cardiau sgorio perfformiad bellach ar waith – ymatebodd y rhain i'r angen a nodwyd i gryfhau sut mae'r Cyngor yn adolygu ei berfformiad ar draws yr holl amcanion llesiant corfforaethol. Ar ddiwedd y flwyddyn gyntaf o ddefnydd, mae'r cardiau sgorio wedi cael eu hailffocysu i gryfhau'r rhain ymhellach ac ychwanegu gwerth.

Mae Llyfrgell KPI wedi cael ei chyflwyno i ddal pob agwedd berthnasol ar y dangosyddion perfformiad corfforaethol allweddol – mae'r adnodd canolog hwn yn caniatáu golwg gyfannol ar gynnydd, cysylltiadau uniongyrchol â'r cardiau sgorio a hefyd yn gweithredu fel adnodd i gefnogi cynllunio olyniaeth fwy effeithiol os oes angen hyn.

Asesodd ein rheoleiddwyr fod angen mwy o waith ar y wybodaeth berfformiad a ddarparwyd i uwch arweinwyr i gefnogi thema i ddeall safbwynt defnyddwyr gwasanaeth a chanlyniadau gweithgareddau'r Cyngor yn well. Mae gwaith wedi dechrau i fynd i'r afael â'r argymhelliad hwn.

Yn ogystal, mae mwy o waith yn cael ei wneud ar y wybodaeth a ddarperir am ganlyniadau a safbwynt defnyddwyr gwasanaeth i'n prif wneuthurwyr penderfyniadau wrth i ni geisio gwella i ba raddau y gall y Cyngor ddefnyddio'r wybodaeth hon i'w helpu i gyflawni ei ganlyniadau hefyd yn gyfyngedig. Mae'r gwaith sy'n cael ei wneud i adolygu trefniadau rheoli perfformiad y Cyngor yn rhoi cyfle i ni gryfhau ei wybodaeth am bersectif a chanlyniadau defnyddwyr gwasanaeth. Hefyd, fel rhan o'r gwaith hwn, byddwn yn parhau i adolygu ansawdd a dibynadwyedd data a gwybodaeth a ddefnyddir.

Caffael

Rydym wedi canolbwyntio ar gryfhau ein Gwasanaeth Caffael a sut y gallwn gefnogi'r gwaith o gyflawni ein hamcanion llesiant. Rydym wedi sefydlu elfen fasnachol i'n gwasanaeth. Bydd hyn yn helpu i gefnogi ein cynaliadwyedd tymor hwy a defnyddio ein strategaeth/polisi risg newydd (e.e. cyfle risg ac awydd risg) i wneud hynny.

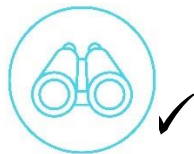
Pa gynnydd rydyn ni wedi'i wneud?	Tystiolaeth / Sylwadau o newid
Prosesau Caffael: Mae ein prosesau caffael yn cael eu hadolygu'n gyson. Ym mis Mehefin 2021 fe wnaethom ddiwygio ein rheolau caffael, gan leihau rhywfaint o'r biwrocratiaeth fewnol (dod yn fwy effeithlon, effeithiol ac economaidd) ar gyfer llofnodi cytundebau ac rydym wedi cynyddu ein trothwy is o £5K i £15K (lle nad oes angen proses gaffael ffurfiol) gyda'r nod o'i gwneud yn haws cyfarwyddo gwariant y Cyngor i gwmnïau lleol llai (gan gefnogi ein nodau cenedlaethol). Ein gwariant lleol ar gyfer 2021/22 oedd tua 21% o'r £100m a wariwyd i gyd. Mae ein holiaduron cam cyn-ddethol yn cynnwys cwestiynau SPD safonol (Dogfen Gaffael Sengl) wedi'u datblygu ar y cyd â chynghorau eraill, mae gennym sawl holiadur y gellir eu dewis a'u diwygio yn dibynnu ar risg, gwerth a galluoedd canfyddedig y farchnad. Mae hyn yn cyd-fynd â'n strategaeth/polisi risg (integreiddio).	• Ein rheolau caffael. • Strategaeth Risg/Polisi – adrannau Cyfleoedd Risg a Chyfleoedd Risg.
Gwerth Cymdeithasol: Dechreuodd y maes pwysig hwn gael ei dreialu yn ystod 2021/22, gall fod yn faes cymhleth sy'n gofyn am uwchsgilio nid yn unig i'n staff ein hunain ond hefyd i gyflenwyr er mwyn cynyddu gwerth pob punt a wariwyd. Mae'r maes hwn yn dal i ddatblygu, gyda pholisi gwerth cymdeithasol drafft a mesurau gwerth cymdeithasol craidd yn cael eu drafftio.	• Polisi Gwerth Cymdeithasol Drafft.
Llesiant: Mae'r holl brosiectau mawr yn cael eu datblygu drwy lens Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, gan gynnwys a'r 5 ffordd o weithio (egwyddor datblygu cynaliadwy). Ein nod yw cynorthwyo ein hadrannau cleientiaid i asesu eu hanghenion drwy'r fframwaith llesiant i ddatblygu manylebau a chanlyniadau. Mae angen datblygu ar reoli contractau yn y maes hwn (gan gynnwys gwerth cymdeithasol) ar draws y Cyngor. Mae hyn yn ein helpu i feddwl yn y tymor hir ac yn ataliol.	• Fframwaith caffael.

Cydweithio: Rydym yn ymgysylltu'n rheolaidd â chynghorau eraill yng Ngrŵp Caffael Rhanbarthol De-ddwyrain Cymru, gan rannu arfer gorau a diferion gwybodaeth, yn ogystal â hynny rydym yn ymgysylltu â thendro cydweithredol ar sail ranbarthol a chenedlaethol i sicrhau'r gwerth gorau ar gyfer ardaloedd gwariant cyffredin ac ailadroddus.	• Grŵp Caffael Rhanbarthol De-ddwyrain Cymru – Dysgu yn cael ei ymgorffori yn ein dyluniad a'n datblygiad.
Prynu: Gwnaethom weithredu system prynu i dalu corfforaethol newydd, a lansiwyd yn chwarter cyntaf 2021/22. Mae'r system hon yn hwyluso, archebu catalogau, archebu testun am ddim, dyrnu allan i gatalogau masnach a chyfateb anfonebau a thalu. Mae'r system yn darparu dull diogel ac archwiliadwy ar gyfer archebu nwyddau a gwasanaethau yn effeithlon ac yn cydymffurfio. Mae hyn yn ein galluogi i fod yn fwy effeithiol, effeithlon ac economaidd o ran sut rydym yn gweithio.	• System prynu corfforaethol i dalu.
Cynllunio caffael: Dyma'r flwyddyn gyntaf i ni geisio ymarfer cynllunio caffael ffurfiol ar draws y Cyngor. Ar y cyfan dychwelodd y Cyngor restr gynhwysfawr o brosiectau caffael a gynlluniwyd. Galluogodd hyn gynllunio adnoddau caffael yn fwy effeithiol, i adrannau cynghorau gwasanaeth ar adeg yr angen. Bydd angen gwaith pellach ar draws y Cyngor yn y maes hwn gan fod ceisiadau yn dal i ddod drwodd am gymorth na chawsant eu cynghori yn y cyfnas. Mae hyn yn ein galluogi i ddefnyddio adnoddau'n well a defnyddio dull ataliol ac integredig o gaffael.	• Ymarfer cynllunio caffael - rhestr gynhwysfawr o brosiectau caffael wedi'u cynllunio. Mae hyn wedi ein galluogi i weithio gyda thimau eraill (cydweithio) i feddwl yn y tymor hir ac atal unrhyw faterion rhag digwydd eto.
Ystyriaethau gwella: Rydym yn monitro'n barhaus sut y gallwn wella a dod yn fwy effeithiol, effeithlon ac economaidd o ran sut rydym yn caffael nwyddau, gwaith a gwasanaethau. Mae hyn hefyd yn cynnwys sut y gellir gwella'r broses gaffael ar draws y Cyngor. Rydym yn cydweithio â grwpiau eraill i gyflawni hyn. Rydym yn defnyddio ein model gweithredu, e.e. digidol trwy ddylunio wrth wneud hyn.	• Ein cynlluniau gwella gwasanaeth.
Strategaeth Gaffael: Rydym wedi gohirio cyhoeddi strategaeth gaffael newydd, mae hyn yn bennaf oherwydd y Bil Partneriaethau Cymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus (SPPP) sydd ar ddod, a fydd yn gofyn am gyhoeddi strategaeth newydd gan gynnwys meysydd penodol, roedd y strategaeth i fod i gael ei chyhoeddi yn 2021/22 ond er mwyn lleihau dyblygu gwaith, datblygir y strategaeth newydd ynghyd â rheolau caffael diwygiedig i gydymffurfio â'r Bil SPPP a'r Bil Diwygio Caffael a darparu llwyfan cadarn ar gyfer gyrru Caffael ymlaen ar draws y Cyngor yn 2023/24 a thu hwnt.	• Bil Partneriaethau Cymdeithasol a Chaffael Cyhoeddus (SPPP). • Bil Diwygio Caffael.

Masnachol: Rydym wedi ailfrandio caffael i'r Uned Fasnachol, gan ehangu cwmpas ein gwaith a symud o Gyllid ond aros o fewn y Gyfarwyddiaeth Adnoddau Llywodraethu; mae hyn yn ein galluogi i gydweithio gyda, a chynnwys mwy o dimau yn yr hyn a wnawn a sut y gallwn gefnogi cyflawni ein hamcanion llesiant yn well. Fel rhan o'r ail-frandio hwn, rydym wedi cyflogi swyddog caffael ychwanegol a rheolwr masnachol.

- Uned Fasnachol.

Ydyn ni'n defnyddio'r pum ffordd o weithio i newid sut rydyn ni'n meddwl, cynllunio a gweithredu?

Hirdymor

Ataliad

Cydweithio

Integreiddiad

Cyfranogiad

Asedau

Rydym yn defnyddio dull strategol o reoli asedau i gryfhau ein gallu i drawsnewid, addasu a chynnal darpariaeth gwasanaethau yn y tymor byr a'r tymor hwy. Cafodd hyn ei astudio gan Archwilio Cymru yn ystod 2021/22. Roedd y canfyddiadau'n gadarnhaol, gan ddweud y gallwn ddangos "defnyddio'r egwyddor datblygu cynaliadwy yn rhai o'i chynlluniau asedau". Mae angen i ni sicrhau bod y dull hwn yn sail i'n "rheolaeth asedau strategol yn ehangach".

Pa gynnydd rydyn ni wedi'i wneud?

Mae ein Hadrannau Rheoli Ystadau yn parhau i arwain sut rydym yn defnyddio asedau i gefnogi ein cynlluniau strategol (Cynllun RTI – rhaglen waith ystwyth). I wneud hyn, mae timau o bob rhan o'r Cyngor yn gweithio gyda'i gilydd. Mae modelau gweithio newydd wedi'u sefydlu, ac mae cynhyrchiant ac allbynnau lles yn parhau i gael eu hadolygu. Mae hyn yn integreiddio â'n cynlluniau gweithlu. Mae rheolaeth ein Hystâd hefyd yn cysylltu â'n cynlluniau ariannol a sut rydym yn darparu gwasanaethau yn y tymor byr, canolig a hir.

Rydym hefyd wedi parhau i adolygu sut y gallwn ddefnyddio ein hystadau orau i gynnal adolygiadau eiddo ar draws y portffolio eiddo cyfan, gan ryddhau tir i'w waredu a nodi mannau

Tystiolaeth / Sylwadau o newid

- Springing Forward – Rheoli Asedau Strategol – Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful (Archwilio Cymru; Mai 2022) – Mae'r adroddiad hwn yn ymwneud â 2021/22.
- Polisiâu Gweithio Hyblyg ac Ystwyth.

- Gosod gofod swyddfa gwag.
- Gwaredu eiddo dros ben.

sydd heb eu defnyddio'n ddigonol. Er enghraifft, ar hyn o bryd rydym yn hysbysebu gwagle yn un o'n hadeiladau ym Mhentrebach. Bydd y gwaith hwn hefyd yn ein helpu i gyflawni ein targedau datgarboneiddio ac mae ganddo gysylltiad agos â'r Cynllun Rheoli Carbon.	
Rydym yn cryfhau sut rydym yn rheoli ein hystâd ac yn monitro cydymffurfiaeth. Cynhaliwyd ymarfer caffael yn ddiweddar i brynu system rheoli asedau newydd yn y cwmwl a fydd yn ein galluogi i reoli ein hasedau'n fwy effeithiol, effeithlon ac economaidd.	• Newid arferion gwasanaeth.
Yn ddiweddar rydym wedi mabwysiadu Cynllun Rheoli Asedau newydd ac yn parhau i sicrhau ei fod yn cael ei integreiddio â dogfennau strategol allweddol eraill y Cyngor. Gallwn gyflawni ein hamcanion yn well a chymhwyso'r pum ffordd o weithio drwy'r dull hwn. Mae'r Bwrdd Rheoli Asedau yn cynnwys uwch swyddogion ac Aelodau i sbarduno gwelliannau parhaus mewn cynllunio rheoli asedau yn strategol. Darperir adroddiad diweddar blynyddol i Graffu a'r Cabinet.	• Cynllun Rheoli Asedau Mabwysiadol. • Bwrdd Rheoli Asedau. • Adroddiadau Craffu ac Adroddiadau'r Cabinet.
Rydym yn parhau i ddarparu ein rhaglen Cymunedau Cynaliadwy i Ysgolion yn ogystal â darparu rhaglenni i gefnogi sut y gallwn leihau ein hól troed carbon.	• Rhaglen Cymunedau Cynaliadwy i Ysgolion. • Cynllun Rheoli Carbon ac amrywiol gynlluniau ariannu ynni.

Ydyn ni'n defnyddio'r pum ffordd o weithio i newid sut rydyn ni'n meddwl, cynllunio a gweithredu?

Hirdymor

Ataliad

Cydweithio

Integreiddiad

Cyfranogiad

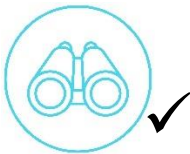
Cynllunio'r Gweithlu

Mae gennym gyfoeth o sgiliau a phrofiad ar draws ein hadnodd mwyaf gwerthfawr, ein gweithlu. Mae ein gweithwyr yn gweithio gyda phartneriaid i ddarparu gwasanaethau sydd, yn gyntaf oll, wedi'u cynllunio i ddiwallu anghenion ein preswylwyr.

Pa gynnydd rydyn ni wedi'i wneud?	Tystiolaeth / Sylwadau o newid
Un o'r llwyddiannau allweddol i unrhyw sefydliad sy'n perfformio'n dda yw sicrhau bod gennych chi'r bobl iawn gyda'r sgiliau cywir ar yr adeg iawn a'n bod ni'n rhoi agenda'r bobl ar flaen y gad. Trwy ein pobl y bydd profiad gwasanaeth rhagorol yn cael ei ddarparu. Mae arnom angen arweinwyr eithriadol sy'n hyrwyddo ein diwylliant, yn byw ein gwerthoedd ac yn hwyluso perfformiad uchel, a gweithlu talentog, amrywiol, medrus a brwdfrydig iawn sy'n cael eu grymuso a'u hymgysylltu trwy weithio mewn amgylchedd gwaith datblygiadol, cydweithredol, cynhwysol a chefnogol. Mae gwaith wedi'i wneud i ddatblygu strategaeth sefydliad lach. Bydd y nodau a amlinellir yn y Strategaeth Trefniadaeth lach yn helpu i yrru'r newidiadau gofynnol mewn diwylliant, arweinyddiaeth, rheoli talent, perfformiad, gwobrwyo a chydabod, datblygiad personol a ffyrdd effeithlon o weithio y bydd eu hangen i sicrhau bod Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful yn cyflawni ei nodau strategol Corfforaethol ac mae ein trigolion yn derbyn gwasanaeth sy'n diwallu eu hanghenion.	• Strategaeth Trefniadaeth lach • Archwilio Cymru – Adroddiad Gwanwyn Ymlaen
Rydym wedi parhau i gydweithio ag eraill i gefnogi datblygiad ein gweithlu a chyflawni ein hamcanion.	• Cynllun Lles Corfforaethol.
Rydym wedi parhau i wella sut rydym yn ymgysylltu ac yn cynnwys ein gweithlu. Cafodd y fforwm Staff ei ail-gychwyn ym mis Chwefror 2022 ac mae'n rhedeg ar-lein trwy Microsoft Teams bob mis. Mae'n blatfform lle mae'n galluogi cyfathrebu dwy ffordd rhwng Cyngor Merthyr Tudful a'i weithwyr er mwyn cyfrannu at Lwyddiant a Gweledigaeth y Cynghorau. Ffurfiwyd Rhwydwaith Rheolwyr yn 2021 gyda'r nod o hysbysu, rhaeadru ac ymgysylltu trwy annog cyfleoedd rhwydweithio a hyfforddiant i Reolwyr Llinell i'ch helpu i gyfrannu at Amcanion Corfforaethol Merthyr. Rôl y Rhwydwaith Rheolwyr yw agor deialog ddwyffordd rhwng pob lefel o Reolwyr ar draws pob adran yn y Cyngor i annog trafodaethau agored a thrafodaethau ar nifer o bynciau.	• Adroddiad hunanasesu corfforaethol.

Mae'r Tîm Datblygu Trefniadaeth yn parhau i gynnwys a chydweithio ag eraill drwy ein rhaglen hyfforddi Sefydlu Gorfforaethol a lansiwyd ym mis Chwefror 2022 sy'n galluogi pob gweithiwr newydd i'r Cyngor ddysgu am ein sefydliad, ein polisiâu a'n prosesau a bydd yn anelu at hwyluso'r cychwyn newydd i ddiwylliant y sefydliad a'u gwneud yn ymwybodol o'n gwerthoedd ar gyfer pob dechreuwr newydd yn helpu gyda'r thema atyniad a chadw i sicrhau y bydd bod gan bob dechreuwr newydd broses dda o recriwtio hyd at ddechrau gyda'r Cyngor. Mae ein rhaglen hyfforddiant sefydlu yn galluogi dechreuwyr newydd i ddysgu am ein sefydliad, ein polisiâu a'n prosesau a bydd yn ceisio hwyluso'r cychwynnwr newydd i ddiwylliant y sefydliad a'u gwneud yn ymwybodol o'n gwerthoedd. Mae'r ymsefydlu corfforaethol yn cael ei werthuso'n fisol a gwneir y gwelliannau angenrheidiol i sicrhau bod y wybodaeth a ddarperir yn gyfredol ac yn berthnasol.	• Adroddiad hunanasesu corfforaethol.
Rydym yn defnyddio'r data sydd ar gael i gyflawni ein hamcanion. Mae hyn yn helpu gyda sut rydym yn datblygu ein cynlluniau gweithlu ar draws y Cyngor. Rydym wedi gallu defnyddio data staff i'n helpu i ychwanegu gwytnwch i'n gwasanaethau a chefnogi ein staff.	• Cynllun Lles Corfforaethol. • Adroddiad hunanasesu corfforaethol.
Mae'r parhad o ymgorffori Rheoli Perfformiad ledled y sefydliad yn parhau. Mae AD yn parhau i gefnogi staff a rheolwyr trwy drosglwyddo rheoli perfformiad i'r platfform ar-lein newydd. Mae'r fframwaith rheoli perfformiad a'r cynlluniau datblygu personol ('Canolbwyntio ar Eich Perfformiad') yn sicrhau gwell darpariaeth ar ein canlyniadau sy'n gysylltiedig â'n blaenoriaethau corfforaethol, ein hamcanion llesiant, a'n gweledigaeth ar y cyd (yr 'edau aur').	• Cynllun Lles Corfforaethol. • Strategaeth Trefniadaeth Iach
Rydym wedi parhau â'n rhaglen brentisiaethau ar draws y Cyngor. Yn ystod 2022 - 2023, mae'r cynllun rhaglen brentisiaethau wedi derbyn cefnogaeth barhaus gyda chyfarfodydd 1:1 rheolaidd yn amlinellu cefnogaeth ac i nodi unrhyw anghenion hyfforddi. Ar y cyd, bu nifer o ddiwrnodau datblygu sy'n galluogi pob prentis i dderbyn hyfforddiant sgiliau cyffredinol. Mae hyn yn ein helpu i gefnogi cynllunio olyniaeth (tymor hir) a lliniaru ar gyfer ein risg gorfforaethol sy'n ymwneud â chapasiti (atal).	• Strategaeth Trefniadaeth Iach

Ydyn ni'n defnyddio'r pum ffordd o weithio i newid sut rydyn ni'n meddwl, cynllunio a gweithredu?

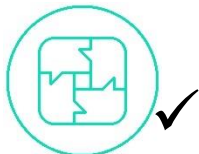
Hirdymor

Ataliad

Cydweithio

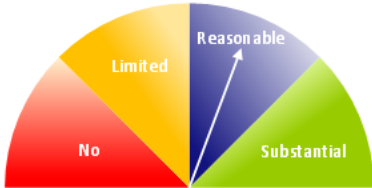
Integreiddiad

Cyfranogiad

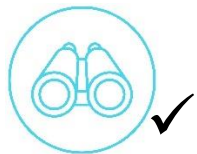
Risg Gorfforaethol

Bydd trefniadau rheoli risg corfforaethol yn cael eu cryfhau ymhellach wrth i'r Cyngor barhau i ganolbwyntio ar gryfhau ei lywodraethu. Bydd hyn hefyd yn mynd i'r afael ag argymhellion a wnaed mewn adroddiad archwilio mewnol (Gorffennaf 2024).

Pa gynnydd rydyn ni wedi'i wneud?	Tystiolaeth / Sylwadau o newid
Rydym wedi defnyddio ein strategaeth a'n polisi risg wedi'i ail-ffocysu. Wrth wneud hyn, roeddem yn gallu cynnwys eraill wrth ddylunio a datblygu cofrestrau a chynlluniau risg. Mae'r strategaeth a'r polisi yn mynd i'r afael ag argymhellion archwilio ac wrth wneud hynny fe wnaethom ein galluogi i ailddiffinio ein cyfleoedd risg, ein categorïau a'n harchwaeth. Bydd hyn yn ein helpu i ystyried y tymor hir ac yn atal pethau rhag digwydd os nad ydym am iddo wneud hynny neu'n ein galluogi i gymryd risgiau wedi'u cyfrifo a'u rheoli. Mae archwiliad mewnol pellach wedi'i gynnal yn cadarnhau bod gan y Cyngor drefniadau rheoli risg 'rhesymol' ar waith. Bydd y Cyngor yn gweithio ar argymhellion i gryfhau ei safbwynt ymhellach. Drwy weithio gyda rhannau eraill o'r Cyngor (e.e. ein Tîm Yswiriant) rydym wedi gallu integreiddio ein cynlluniau yn well. Rydym yn bwriadu cryfhau'r trefniadau hyn.	• Strategaeth a Pholisi Risg a Adolygwyd • Adolygu Cofrestr Risg Gorfforaethol ac offer dadansoddi • Adroddiadau'r Cabinet • Cyfarfodydd a thrafodaethau rheolaidd rhwng adrannau wrth fynd i'r afael â risgiau ac integreiddio cynlluniau • Canfyddiadau Archwilio (gweler isod)

Rydym yn defnyddio meincnodi a sganio gorwelion yn ein prosesau rheoli risg, e.e. ystyried sut mae eraill yn rheoli risg (asesu, monitro a lliniaru risgiau) a pha risgiau y gallem eu hwynebu yn y dyfodol. Mae hyn yn rhoi cyfle i ni weithio gydag eraill a/neu gynnwys eraill i reoli ein risgiau. Mae hyn wedi'i nodi yn ein cofrestrau risg. Rydym yn rhan o grwpiau risg cenedlaethol (CLILC a ALARM).	• Cyfarfodydd a thrafodaethau rheolaidd rhwng adrannau wrth fynd i'r afael â risgiau ac integreiddio cynlluniau • Nodiadau cyfarfod a deunyddiau cymorth (gan gynnwys hyfforddiant) • Diweddaru adroddiadau i'n Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio (GAC)
Cymerir adroddiadau risg i'n Tîm Rheoli Corfforaethol a'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio (GAC).	• Diweddaru adroddiadau i'n Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio (GAC)

Ydyn ni'n defnyddio'r pum ffordd o weithio i newid sut rydyn ni'n meddwl, cynllunio a gweithredu?

Hirdymor

Ataliad

Cydweithio

Integreiddiad

Cyfranogiad

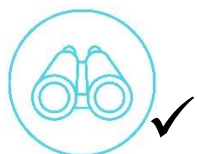
Rheoli Perfformiad

Mae'r ffordd yr ydym yn rheoli perfformiad ac yn gwella'n barhaus yn parhau i fod yn ffocws allweddol. Bydd hyn yn ein galluogi i ddefnyddio ein hadnoddau yn well (effeithiol, effeithlon ac yn economaidd).

Pa gynnydd rydyn ni wedi'i wneud?	Tystiolaeth / Sylwadau o newid
Rydym yn profi ac yn adolygu ein Fframwaith Rheoli Perfformiad a Sicrhau Ansawdd (PM&QAF) (a gymeradwywyd fel rhan o'n Cynllun Lles Corfforaethol) mae hyn yn golygu ein bod yn defnyddio'r model 'Deddf Cynllunio Gwneud Gwirio' i sicrhau ein bod yn parhau i ganolbwyntio ar welliant	• Cynllun Lles Corfforaethol.

parhaus. Mae hyn yn cael ei adolygu yn dilyn blwyddyn gyntaf y gweithredu ac yn unol â newidiadau i'n cynllun corfforaethol.	
Rydym yn adolygu ein hadolygiadau perfformiad a gwella chwarterol (QPIRs) ac yn cyflawni ein rhaglen wella craffu i wella atebolrwydd a chefnogi gwelliant parhaus. Mae hyn yn parhau i fod yn ganolbwynt i ni. Mae hyn hefyd yn cael ei adolygu yn unol â'n PM&QAF. Bydd hyn yn mynd i'r afael ag argymhellion adroddiad diweddar gan Archwilio Cymru ar drefniadau rheoli perfformiad y Cyngor.	• Rhaglen waith craffu ac allbynnau. • Adroddiad hunanasesu corfforaethol.
Yn ogystal â phenodi Cyfarwyddwr Cyllid a Chyfarwyddwr Llywodraethu ac Adnoddau, mae'r Cyngor wedi cryfhau'r tîm Polisi Corfforaethol a Pherfformiad ymhellach, gan wneud rôl barhaol nid tymor penodol yn y strwythur ond hefyd recriwtio i swydd y Rheolwr Polisi a Pherfformio.	• Strwythur yn newid. • Adroddiad mwy rheolaidd.
Rydym yn parhau i ganolbwyntio ar wella sut mae ein 'Llinyn Aur' yn cael ei ddeall a'i weithredu. Rydym yn gweithio gyda gwasanaethau cymorth eraill (e.e. AD) i wneud hyn. Mae'r dull integredig hwn yn golygu y gallwn gysylltu amcanion unigolion ag amcanion gwasanaeth a hyd at amcanion corfforaethol (amcanion llesiant).	• Cynllun Lles Corfforaethol.
Rydym yn cydnabod bod angen rhagor o waith i ddatblygu mwy o ddangosyddion sy'n canolbwyntio ar ganlyniadau ac i sicrhau y gall gwasanaethau ddangos yr effaith ar breswylwyr yn effeithiol, fel y nodir yn ein cynllun lles corfforaethol newydd.	• Caiff hyn ei fonitro fel rhan o'n proses hunanwerthuso.
Mae gwella ein gwasanaethau cwsmeriaid yn parhau i fod yn ffocws. Rydym am barhau i wneud ein prosesau'n fwy effeithlon ond sicrhau ein bod yn diwallu anghenion ein cwsmeriaid. Rydym am ddefnyddio ein model gweithredu i fod yn ddigidol trwy ddylunio ond hefyd sicrhau nad ydym yn eithrio unrhyw un (mae tegwch, cynhwysiant a chydaddoldeb yn parhau i fod yn bwysig i ni).	• Adborth cwsmeriaid a data canmolïaeth a chwynion.
Rydym yn parhau i ganolbwyntio ar gryfhau ein dulliau digidol a data. Byddwn yn datblygu ein Strategaeth Ddigidol a Data ddrafft ymhellach. Bydd hyn yn ein helpu i wneud penderfyniadau a sut rydym yn defnyddio ein hadnoddau (effeithiol, economaidd ac effeithlon). Bydd hyn yn helpu i ystyried y tymor hir yn well a dysgu gwersi i atal problemau rhag digwydd. Rydym am gynnwys eraill yn y broses hon i sicrhau ein bod yn cyflawni hyn.	• Adroddiad y Cyngor, y Cabinet, Craffu a Llywodraethu ac Archwilio
Rydym yn parhau i ailffocysu ein fframwaith rheoli perfformiad a sicrhau ansawdd.	• Adroddiad hunanasesu corfforaethol.

Ydyn ni'n defnyddio'r pum ffordd o weithio i newid sut rydyn ni'n meddwl, cynllunio a gweithredu?

Hirdymor

Ataliad

Cydweithio

Integreiddiad

Cyfranogiad

Cynllunio Corfforaethol

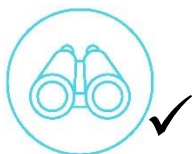
Mae cynllunio corfforaethol yn parhau i fod yn agwedd bwysig ar ein fframwaith llywodraethu.

Pa gynnydd rydyn ni wedi'i wneud?	Tystiolaeth / Sylwadau o newid
Rydym yn parhau i gymhwyso ein Dylunio Model Gweithredu (OMD) a'n Gwerthoedd Craidd i'n dyluniad, ein datblygiad a'n darpariaeth (ar lefel unigol, gwasanaeth a chorfforaethol). Fodd bynnag, byddwn yn parhau i brofi a yw'r rhain yn addas i'r diben.	• Cynllun Lles Corfforaethol. • Hunanasesiad corfforaethol.
Rydym yn parhau i ddefnyddio ein Hasesiad Effaith Integredig (IIA) i gefnogi ein penderfyniadau. Mae ein IIA wedi'i ddiweddarau yn chwarae rhan allweddol yn y ffordd yr ydym yn asesu'r effaith ar y 7 nod llesiant cenedlaethol hyn yn ogystal â rhan arall o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, nodweddion gwarchodedig, yr iaith Gymraeg, bioamrywiaeth a gwytnwch ecosystemau ac anfantais economaidd-gymdeithasol (rydym yn parhau i ganolbwyntio ar gynhwysiant, cydraddoldeb a thegwch). Mae'r IIA hefyd yn gofyn bod data'n cael ei ddefnyddio fel rhan o'r asesiad ynghyd â sut mae cyfathrebu ac ymgysylltu wedi'i wneud (lle bo angen). Mae ein IIA wedi'i ddiweddarau i gynnwys datgarboneiddio.	• Archwilio Cymru – Adroddiad Cenedlaethol.
Rydym yn adolygu ein Pensaernïaeth Llywodraethiant (strategaethau allweddol) i sicrhau bod ein strategaethau'n parhau i fod yn cyd-fynd â'n gweledigaeth a rennir (gan gynnwys ein hamcanion llesiant) a'u bod yn defnyddio ein hadnoddau yn effeithiol, effeithlon ac yn economaidd. Bydd hyn yn ein helpu i integreiddio ein strategaethau a gwella sut rydym yn cydweithio.	• Strategaethau wedi'u diweddarau.

Trwy gasglu a dadansoddi data ein staff gallwn ddeall a chefnogi ein gweithlu a'n cynlluniau allweddol yn well, er enghraifft y Cynllun Cydraddoldeb Strategol (SEP) a dyletswyddau amrywiol fel Pobl Hŷn a'r Gymraeg. Rydym wedi adolygu ein CCA yn dilyn ymgynghoriad cyhoeddus.

- Cynllun Cydraddoldeb Strategol.

Ydyn ni'n defnyddio'r pum ffordd o weithio i newid sut rydyn ni'n meddwl, cynllunio a gweithredu?

Hirdymor

Ataliad

Cydweithio

Integreiddiad

Cyfranogiad

Cynllun Cydraddoldeb Strategol - Ein Gweledigaeth Cydraddoldeb ar gyfer Merthyr Tudful yw:

Man lle mae amrywiaeth yn cael ei werthfawrogi a'i barchu a lle gall pawb gymryd rhan, ffynnu a chael cyfle i gyflawni eu potensial yn rhydd rhag gwahaniaethu a rhagfarn.

Rydym wedi parhau i gydweithio (mewnol ac allanol) gydag eraill i gyflawni'r weledigaeth hon. Rydym yn cynhyrchu adroddiad blynyddol sy'n adeiladu ein canfyddiadau yn ein cynlluniau ar draws y Cyngor.

Cymeradwywyd Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2024-2028 ym mis Mawrth 2024 ac mae'n cynnwys 6 amcan; Ymgysylltu a chyfranogiad cynhwysol, gwasanaethau hygrych, gweithlu cynhwysol ac amrywiol, tegwch cyflog, cymunedau diogel, cynhwysol a chydlynol, ac addysg, sgiliau a chyflogaeth. Rydym yn trafod cynnwys ein hamcanion cydraddoldeb o fewn y Cynllun Llesiant Corfforaethol yn y dyfodol. Rydym wedi adolygu ein Hasesiad Effaith Integredig a byddwn yn rhoi diweddariadau i'r adran Gymraeg i wella ein hasesiad o effaith yn y maes hwn. Rydym yn parhau i fonitro newidiadau mewn deddfwriaeth ac yn gweithredu lle bo angen.

Y Gymraeg - Rydym yn parhau i hyrwyddo'r Gymraeg a chyflawni ein Strategaeth Iaith Gymraeg a'n Cynllun Strategol Gymraeg mewn Addysg. Mae hyn yn cefnogi sut rydym yn cyfrannu at y nod llesiant cenedlaethol sef 'Cymru o Ddiwylliant Bywiog a Ffyniannus Cymraeg'. Cynhaliwyd sawl digwyddiad yn 2023/24, mae mwy o wybodaeth ar gael yn ein hadroddiad

blynyddol. Mae'r adroddiad hwn yn nodi digwyddiadau a dulliau gweithredu o ran sut rydym yn cyflwyno ein rhaglen Gymraeg. Rydym wedi cydweithio ag eraill i ddatblygu a chyflawni hyn. Rydym yn ystyried y targedau cenedlaethol hirdymor o ran y Gymraeg yn ogystal â chanolbwyntio ar yr hyn y mae angen i ni ei wneud nawr. Mae hyn yn helpu sut y gallwn ddefnyddio ein hadnoddau cyfyngedig. Rydym wedi cynnwys y cyhoedd yn ein cynlluniau drwy ddigwyddiadau Cymraeg, e.e. Diwrnod Shwmae Su'mae, Cyngerdd Carolau Cymraeg a Digwyddiad #SHWMAERONMENT.

ADRAN 6: DATA SYDD AR GAEL YN GENEDLAETHOL

Torri data sydd ar gael yn genedlaethol sy'n adlewyrchu cynnydd ym Merthyr Tudful; gallwn nodi sut mae cynnydd yn lleol yn cymharu â chyfartaledd Cymru mewn sawl maes. Mae'r tabl isod yn dangos y gymhariaeth hon:

 Diogelwch Cymunedol	Dangosydd	Merthyr Tudful	Cyfartaledd Cymru	Cymhariaeth yn erbyn cyfartaledd Cymru
	Canran y bobl sy'n teimlo'n ddiogel gartref, yn cerdded yn yr ardal leol ac wrth deithio	66%	66%	Hafal i gyfartaledd Cymru
	Canran y bobl sy'n cytuno eu bod yn perthyn i'r ardal leol, bod pobl o gefndiroedd gwahanol yn cyd-dynnu a bod pobl yn trin ei gilydd gyda pharch	62%	64%	Yn is na chyfartaledd Cymru (-2%)
	Canran y bobl sy'n fodlon â'r ardal leol fel lle i fyw	87%	89%	Yn is na chyfartaledd Cymru (-2%)
 Diwylliant, treftadaeth, chwaraeon a thwristiaeth	Dangosydd	Merthyr Tudful	Cyfartaledd Cymru	Cymhariaeth yn erbyn cyfartaledd Cymru
	Canran y bobl sy'n cymryd rhan mewn chwaraeon 3 gwaith neu fwy yr wythnos	22%	34%	Yn is na chyfartaledd Cymru (-12%)
	Canran y bobl sy'n mynychu neu'n cymryd rhan mewn gweithgareddau celfyddydol, diwylliant a threftadaeth o leiaf 3 gwaith y flwyddyn	61%	65%	Yn is na chyfartaledd Cymru (-4%)
 Cymwysterau	Dangosydd	Merthyr Tudful	Cyfartaledd Cymru	Cymhariaeth yn erbyn cyfartaledd Cymru
	Canran y bobl 16+ oed heb unrhyw gymwysterau	13.7%	8.6%	Yn uwch na chyfartaledd Cymru (+5.1%)
	Canran y bobl 16+ oed sydd â chymwysterau yn RSQ2 neu'n uwch	75.3%	84.9%	Yn is na chyfartaledd Cymru (-9.6%)
 Ennill	Dangosydd	Merthyr Tudful	Cyfartaledd Cymru	Cymhariaeth yn erbyn cyfartaledd Cymru
	Ennill yn ôl Man Preswyl Cyflog wythnosol gros (gweithwyr llawn amser)	£617.50	£636.10	Yn is na chyfartaledd Cymru (-£18.60)
	Cyflogau'r awr (ac eithrio goramser)	£15.95	£16.49	Yn is na chyfartaledd Cymru (-£0.54)

Cyflogaeth

Buddion

Gwastraff

Tai a
Digartrefedd

Dangosydd	Merthyr Tudful	Cyfartaledd Cymru	Cymhariaeth yn erbyn cyfartaledd Cymru
Pobl 16+ oed sy'n economaidd weithgar	75.9%	75.6%	Uwchlaw Cyfartaledd Cymru (+£0.30)
Dynion 16+ oed sy'n economaidd weithgar	81.5%	78.9%	Uwchlaw Cyfartaledd Cymru (+2.6%)
Merched 16+ oed sy'n economaidd weithgar	70.6%	72.3%	Yn is na chyfartaledd Cymru (-1.7%)
Pobl 16+ oed sy'n economaidd anweithgar	24.1%	24.4%	Yn uwch na chyfartaledd Cymru (+0.3%)

Dangosydd	Merthyr Tudful	Cyfartaledd Cymru	Cymhariaeth yn erbyn cyfartaledd Cymru
Cyfrif hawlwyr (ym mis Mawrth 2024)	3.3%	3.4%	Yn is na chyfartaledd Cymru (-0.1%)

Dangosydd	Merthyr Tudful	Cyfartaledd Cymru	Cymhariaeth yn erbyn cyfartaledd Cymru
Cyfanswm nifer yr achosion o dipio anghyfreithlon a gofnodwyd fesul 1,000 o'r boblogaeth	10	6.4	Uwchlaw Cyfartaledd Cymru (+3.6)
Cost clirio fesul digwyddiad tipio anghyfreithlon (£)	£41.35	£45.84	Yn is na chyfartaledd Cymru (-£4.49)
Canran gwastraff trefol yn cael ei aildddefnyddio, ei ailgylchu neu ei gompostio (targed statudol)	64.8%	65.7%	Yn is na chyfartaledd Cymru (-0.9%)
Cilogramau gwastraff cartref gweddilliol a gasglwyd fesul person	185kg	172kg	Uwchlaw cyfartaledd Cymru (+13kg)
Cilogramau gwastraff cartref gweddilliol a gesglir fesul annedd	394kg	365kg	Yn uwch na chyfartaledd Cymru (+29kg)

Dangosydd	Merthyr Tudful	Cyfartaledd Cymru	Cymhariaeth yn erbyn cyfartaledd Cymru
Canran yr aelwydydd yn llwyddo i ryddhau digartrefedd	22.5%	30.3%	Yn is na chyfartaledd Cymru (-7.8%)
Canran yr aelwydydd wedi llwyddo i atal digartrefedd	51.6%	59%	Yn is na chyfartaledd Cymru (-7.3%)

Nifer sy'n cael eu lletya dros dro fesul 10,000 o anheddau	56.5%	27.1%	Yn uwch na chyfartaledd Cymru (+29.4%)
Nifer yr unedau tai fforddiadwy ychwanegol a ddarperir fesul 10,000 o gartrefi	19.6	26.1	Yn is na chyfartaledd Cymru (-6.5)

Gwasanaethau
Cymdeithasol

Dangosydd	Merthyr Tudful	Cyfartaledd Cymru	Cymhariaeth yn erbyn cyfartaledd Cymru
Canran yr asesiadau newydd i oedolion sy'n arwain at gynllun gofal a chymorth	10.8%	33.9%	Yn is na chyfartaledd Cymru (-23.1%)
Canran yr asesiadau newydd i blant sy'n arwain at gynllun gofal a chymorth	15.5%	17.6%	Yn is na chyfartaledd Cymru (-2.1%)
Canran y pecynnau ailalluogi a gwblhawyd lle mae'r angen am gymorth yn cael ei gynnal, ei leihau neu ei liniaru	69.2%	81.9%	Yn is na chyfartaledd Cymru (-12.7%)

ADRAN 7: CYNNYDD AR EIN HAMCANION LLESIANT

Merthyr Tudful uchelgeisiol

Gweithredu allweddol	Yr hyn rydym wedi'i wneud hyd yn hyn
Datblygu llwybrau uchelgeisiol a fydd yn cefnogi datblygiad lefelau uchel o sgiliau llythrennedd, rhifedd a digidol o'r blynyddoedd cynnar hyd at ôl-16	Mae'r gwaith gyda'r Ymddiriedolaeth Llythrennedd Cenedlaethol yn parhau a bydd yr ysgolion cynradd a gymerodd ran y llynedd yn derbyn cymorth pellach trwy arian ar gyfer llyfrau ac ymgysylltu â rhaglenni amrywiol. Mae'r rhaglen Llyfrbryfed i fabanod sy'n cael ei rhedeg gan Stephens a George wedi cael ei chyflwyno i'r rhan fwyaf o ysgolion ac mae'n ennyn diddordeb rhieni gyda darllen yn gynnar. Cafodd prosiect penodol â ffocws ar y blynyddoedd cynnar gyda NLT ei gyflwyno yn y 3 lleoliad WM ar ddiwedd Tymor yr Haf. Mae sawl ysgol gynradd yn gweithio gydag Addysg ar Werth i ddatblygu apiau pwrpasol i gefnogi eu cwricwla. Mae nifer o ysgolion hefyd i ystyried ffyrdd y gall athrawon a disgyblion ddefnyddio AI i wella dysgu. Mae cefnogaeth rhifedd i rieni yn cael ei chefnogi drwy Multiply – mae hwn yn parhau i fod yn faes ffocws i bron pob ysgol ar eu cynlluniau datblygu
Parhau i archwilio ac ehangu ein cynllun 'Llwybrau at Gyflogaeth' i ddarparu hyfforddiant penodol a chymorth cyflogaeth i blant sy'n derbyn gofal a dysgwyr eraill sy'n agored i niwed	Yn 2021, ymrwymodd yr Awdurdod Lleol gyfran o gyllid craidd ar gyfer y Llwybr at Waith; yna yn 2023 fe lwyddon ni i gael cyllid SPF. Defnyddiwyd yr arian hwn i recriwtio mentor newydd yn ogystal â'r mentor a ariennir gan y craidd, rôl weinyddol, a chyllid i redeg yr ILM ochr yn ochr â'r elfen Graidd a ariennir gan yr ILM. Ers dechrau'r rhaglen Llwybr at Waith, mae'r tîm wedi cefnogi dros 30 o unigolion CLA i gael gwaith.

	Yn 2021-2022, cefnogodd y prosiect 63 o bobl ifanc, 16 ohonynt wedi sicrhau cyflogaeth, aeth 12 ohonynt ymlaen i addysg uwch neu bellach a dau a enillodd brentisiaethau.
Parhau i archwilio ac ehangu ein cynllun 'Llwybrau at Gyflogaeth' i ddarparu hyfforddiant penodol a chymorth cyflogaeth i blant sy'n derbyn gofal a dysgwyr eraill sy'n agored i niwed	Cyflenwi cyfredol 2022-2024 yw'r gefnogaeth barhaus i 54 o unigolion CLA. 11 i ILM (Model Marchnad Lafur Ganolradd), 4 i mewn i Wirfoddoli, 8 i addysg uwch neu addysg bellach, 10 yn cymryd rhan mewn hyfforddiant mewnol gyda chyflogwr lletyol a/neu'r Awdurdod Lleol a 4 unigolyn wedi cymryd rhan a chwblhau hyfforddiant gyda darparwr allanol.
Parhau i archwilio ac ehangu ein cynllun 'Llwybrau at Gyflogaeth' i ddarparu hyfforddiant penodol a chymorth cyflogaeth i blant sy'n derbyn gofal a dysgwyr eraill sy'n agored i niwed	Mae gennym brosiect partneriaeth ar y cyd rhwng CBS Merthyr Tudful a rhwydwaith symudol EE o'r enw 'Seren Dyfodol' ar draws ysgolion yn y Fwrdeistref Sirol. Nod y cynllun hwn, sy'n targedu disgyblion CLA 14–16 oed, yw cefnogi a mentora pobl ifanc gyda gwaith cartref, profiad gwaith a gweithgareddau chwaraeon o'u dewis dros gyfnod o ddwy flynedd. Nod y prosiect yw targedu pobl ifanc a allai fod yn ei chael hi'n anodd ar hyn o bryd yn amgylchedd eu hysgol ac mae'n cynnig lle gwarantedig iddynt ar brentisiaeth EE ôl-16 os mai dyma'r llwybr a ddymunir. O ganlyniad i'r prosiect hynod lwyddiannus ac arloesol hwn, rydym wedi gallu gweithio gyda'r Adran Ddysgu i gefnogi'r gwaith cyflwyno i holl ysgolion Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful.
Parhau i archwilio ac ehangu ein cynllun 'Llwybrau at Gyflogaeth' i ddarparu hyfforddiant penodol a chymorth cyflogaeth i blant sy'n derbyn gofal a dysgwyr eraill sy'n agored i niwed	Yn ddiweddar cafodd 3 o gyfranogwyr CLA a oedd yn ymwneud â phrosiect Seren Dyfodol brentisiaethau yn EE. Yn ddiweddar rydym wedi datblygu prosiect newydd o'r enw 'Ewch Amdani' (Ewch amdani) - Mae'r prosiect yn cefnogi plant oed ysgol 11-16/18 gyda'u nodau a'u breuddwydion yn y dyfodol. Bydd y prosiect yn caniatáu i'r plant gael gwell dealltwriaeth am wahanol lwybrau gyrfa a sut i gyflawni'r nodau hyn. Bydd y rhaglen yn rhoi blas ar sgiliau bywyd go iawn i'r plant, a bydd yn eu cyflwyno i amrywiaeth o gyfleoedd a sut y gallant hwy eu hunain gyflawni unrhyw beth y maent am ei wneud. Bydd y prosiect yn agor eu llygaid i'r hyn sydd ar garreg eu drws eu hunain mewn perthynas ag addysg bellach, hyfforddiant, prentisiaethau, colegau, prifysgolion a chyflogaeth.
Parhau i archwilio ac ehangu ein cynllun 'Llwybrau at Gyflogaeth' i ddarparu hyfforddiant penodol a chymorth cyflogaeth i blant sy'n derbyn gofal a dysgwyr eraill sy'n agored i niwed	Rydym wedi llwyddo i sicrhau cyllid ychwanegol i ehangu'r prosiect Llwybr at Waith drwy SPF ar gyfer 2024/25. Bydd hyn yn ein galluogi i ddatblygu cyfleoedd lleoliad gwaith â thâl ymhellach.

Cysylltu â darparwyr addysg a busnesau i alinio cyrsiau/modiwlau yn well â phrofiad galwedigaethol a dysgu lefel uchel	Mae'r Bartneriaeth Addysg Busnes Gyda'n Gilydd yn datblygu'n briodol wrth gefnogi dyheadau ar draws Merthyr Tudful. Arweiniodd penodi Cydlynnydd Partneriaeth Strategol ym mis Medi 2024 at fwy o gydweithio a phartneriaeth rhwng busnesau, sefydliadau ac ysgolion, gyda gwaith hefyd yn datblygu ar gyflymder uwch. Mae grŵp craidd y BETP wedi'i gryfhau, gyda chyfranogiad sefydliadau a busnesau allweddol megis Ymgynraedd yn Ehangach, PDC ac Arweinydd Peirianeg Cymoedd Cymru. Mae hyn wedi galluogi dealltwriaeth ehangach o'r hyn sy'n digwydd mewn gwahanol ardaloedd ar draws y Fwrdeistref. Datblygwyd cyfeiriadur busnes i roi cyfle i ysgolion weld pa gymorth sydd ar gael gan gyflogwyr fel ffordd o wella darpariaeth cwricwlwm. Mae addewidion SEAL, y sioe o gefnogaeth gan fusnesau i ymgysylltu ag addysg, wedi codi o 2 i 21. Mae amrywiaeth o weithgareddau wedi cael eu cynnal drwy gydol y flwyddyn academaidd, gan gynnwys rhaglen fentora ar gyfer dysgwyr difreintiedig ac sydd wedi'u dadurthio, digwyddiad gyrfaedd clwstwr sy'n canolbwyntio ar bwysigrwydd dwyieithrwydd yn y gweithle a digwyddiad ar gyfer Diwrnod Rhyngwladol y Menywod i godi dyheadau merched Mwy Abl a Thalentog. Mae dros 850 o ddysgwyr mor ifanc â Blwyddyn 3 wedi bod yn ymwneud â datblygu dyheadau trwy ddulliau a gefnogir gan gwricwlaidd i addysg sy'n gysylltiedig â gwaith gyrfaedd. Mae adborth gan fusnesau, athrawon a dysgwyr wedi bod yn gadarnhaol ac yn frwdfrydig iawn. Mae'r gwaith hwn bellach mewn perygl sylweddol oherwydd bod y cydlynnydd yn symud i rôl arall ac yn methu recriwtio i swydd a ariennir gan grant.
Datblygu system lle mae cymunedau ac ysgolion yn gweithio gyda'i gilydd i ddarparu cyfleoedd cyffrous a phrofiadau arloesol i bob dysgwr	Mae'r agenda Ysgolion sy'n Canolbwyntio ar y Gymuned yn parhau i weithio ar draws y Fwrdeistref Sirol. Mae'r ymweliad astudio a ariannwyd yn ddiweddar gan benaethiaid yng ngogledd y sir wedi darparu fframwaith ar gyfer trafodaethau pellach gyda LIC yn ogystal â thrafodaethau gyda CMTUHB ar sut i ddatblygu perthnasoedd gwaith agosach. Bydd sesiwn gynlluniedig ar gyfer ysgolion a phartneriaid a hwylusir gan Sefydliad Hydra yn darparu fframwaith i'r gwaith hwn gael ei ddatblygu drwy'r Panel Partneriaeth Addysg.
Gan weithio gyda'r holl randdeiliaid, byddwn yn datblygu llwybrau uchelgeisiol ar gyfer dysgu i bawb	Mae 12 o ddysgwyr yn ymgysylltu â Choleg Merthyr Tudful ar lwybrau amgen yng Nghyfnod Allweddol 4, mae cynlluniau i gyflwyno hyn y flwyddyn nesaf i fwy o ddysgwyr yn dibynnu ar gyllid. Mae dysgwyr o fewn y PRU eleni wedi cael cynnig amrywiaeth eang o opsiynau amgen ar gyfer cyflwyno'r cwricwlwm ochr yn ochr â sgiliau sylfaenol llythrennedd a rhifedd – mae hyn yn profi'n llwyddiannus ac yn ennyn diddordeb nhw mewn dysgu. Mae ysgolion prif ffrwd wedi lleihau eu cynnig cwricwlwm amgen oherwydd cyfyngiadau cyllidol.

Merthyr Tudful Iachach

Gweithredu allweddol	Yr hyn rydym wedi'i wneud hyd yn hyn
Darparu gwasanaethau cymorth i alluogi pobl i barhau i fyw yn eu cartrefi eu hunain	Dosbarthu ar 3000-3500 awr o ofal cartref yr wythnos i gefnogi pobl i aros gartref. Cefnogi 160 o bobl drwy ddarparu taliadau uniongyrchol er mwyn iddynt brynu'r gofal i ddiwallu eu hanghenion asesedig. Mae nifer yr oriau a phobl yn parhau'n gyson ac yn ystod y ddau chwarter cyntaf mae'r capasiti o fewn gwasanaethau gofal cartref wedi aros yn dda.
Datblygu ymatebion integredig i wasanaethau iechyd er mwyn sicrhau gwell canlyniadau llesiant i blant ac oedolion	Ymwreiddio gwasanaeth Camau Babi ar gyfer Merthyr Tudful fel rhan o'r ffrwd waith ranbarthol a'r llwybr at wasanaethau. Hefyd yn datblygu Camau Nesaf (y camau nesaf) i weithio i atal y cylch o blant rhag cael eu tynnu oddi ar rieni. Presenoldeb mewn grwpiau rhanbarthol Perthynas Rhieni Babanod – recriwtio arweinydd seicolegol strategol ar gyfer y rhanbarth sydd wedi mynychu briffio plant i hyrwyddo'r gwasanaeth. Comisiynwyd cefnogaeth therapiwtig ataliol lles emosiynol. Mae hyn wedi cael ei ailgyflwyno a bydd yn parhau yn y flwyddyn ariannol nesaf. Mae hyn wedi cefnogi nifer o blant ac wedi atal lleoliadau rhag cael eu torri. Datblygu model cymunedol rhanbarthol ar y cyd newydd ar gyfer oedolion yn seiliedig ar ofal brys ac anghenion iechyd y boblogaeth. Rydym wedi bod yn gweithio gydag iechyd a RhCT i ddatblygu timau rhyddhau integredig Rydym yn parhau i ddatblygu model integredig o ofal cymunedol
Darparu llety ychwanegol â chymorth i leihau digartrefedd a'r defnydd o lety dros dro	Llety â chymorth wedi'i ddatblygu ar gyfer pobl ifanc 16+. Mae hwn yn waith parhaus i helpu i ddod â phlant yn ôl o awdurdod o dan agenda dileu elw. Llety â chymorth wedi'i ddatblygu ar gyfer pobl ifanc ac oedolion sydd mewn perygl o fod yn ddigartref, neu sy'n profi digartrefedd. Cynyddu'r llety dros dro sy'n defnyddio HMOs i gyflawni ein dyletswyddau statudol. Parhau i weithio gyda thai a phartneriaid i ddatblygu cyfleuster gofal ychwanegol erbyn diwedd 2027/28

	Cynyddu datblygiad tai fforddiadwy anghenion cyffredinol drwy Gyllid Grant Llywodraeth Cymru i gynyddu 1 eiddo gwely a chartrefi eraill (gan gynnwys cartrefi wedi'u haddasu) yn unol â'r angen lleol i leihau gorddibyniaeth ar B&B a gweithio tuag at fodel ailgartrefu cyflym.
Darparu cyngor a chymorth diogelu i bob grŵp agored i niwed: plant sy'n derbyn gofal; amddiffyn plant; oedolion sydd mewn perygl (gan gynnwys cam-drin domestig) tra'n sicrhau bod dulliau amlasiantaethol trawsbynciol y Cyngor o ddiogelu a gweithio gyda'r Bwrdd Diogelu Rhanbarthol yn cael eu cynnal a'u datblygu	Datblygu llwybrau camfanteisio'n rhywiol a throseddol newydd i blant rhanbarthol. Adolygiad o MASH- i ddargyfeirio gwaith i'r timau cywir a lleihau oedi. Bydd hyn yn cynyddu cymorth IAA y gellir ei ddarparu. Adolygu darpariaeth diogelu oedolion a diwygio'r strwythur i wella canlyniadau i oedolion agored i niwed. Rheolwr newydd wedi'i benodi ar gyfer Diogelu Oedolion sydd wedi cynnal archwiliad o achosion/ corfforedig Cofnodi pryderon proffesiynol i WCCIS Mae'r llywodraethu o amgylch y Grŵp Cyfeirio Diogelu Corfforaethol wedi'i gryfhau. Mae'r Polisi Diogelu a'r Polisi Chwythu'r Chwiban wedi cael eu diweddarau. Rydym yn parhau i gadw at waith Bwrdd Diogelu CTM. Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol yw'r Cadeirydd. Rydym yn eistedd ar wahanol is-grwpiau ac yn rhan o beilot yr Adolygiad Diogelu Unedig Unedig.

Merthyr Tudful Llewyrchus Diogel

Gweithredu allweddol	Yr hyn rydym wedi'i wneud hyd yn hyn
Datblygu a chyflwyno Cynllun Creu Lleoedd Canol Tref Merthyr Tudful uchelgeisiol	Ers iddo gael ei fabwysiadu gan y Cyngor Llawn ym mis Tachwedd 2020, mae'r Cyngor wedi parhau i weithredu Cynllun Creu Lleoedd Canol Tref Merthyr Tudful drwy ddatblygu a chyflawni nifer o brosiectau gan gynnwys Howfields, Marsh House, Canolfan Hamdden Merthyr Tudful a'r Hen Synagog. Mae'r prosiectau wedi cael effaith gadarnhaol ar ganol y dref gan greu cyfleusterau newydd, cyfleoedd cyflogaeth a byddant yn cyfrannu at wella'r profiad i bobl leol ac ymwelwyr â chanol y dref. Mae'r Cyngor hefyd wedi parhau i ddatblygu cynlluniau ar gyfer y safleoedd strategol allweddol sef Glebeland, Stryd Fawr Isaf a Chanolfan Siopa St Tudful. Mae datblygu a chyflawni prosiectau wedi galluogi'r Cyngor i sicrhau lefelau sylweddol o gyllid yn llwyddiannus o Raglen Trawsnewid Trefi Llywodraeth Cymru a lefelau sylweddol o arian

	cyfatebol gan y sector preifat/cyhoeddus. Mae Cynllun Creu Lleoedd Canol Tref Merthyr Tudful yn cael ei adolygu ar hyn o bryd a bydd drafft cyntaf yn cael ei baratoi erbyn diwedd Rhagfyr 2024.
Cynyddu cyfraddau gweithgarwch economaidd drwy weithgareddau partneriaeth; arwain at lefelau is o ddi-waith ar draws y Fwrdeistref Sirol	Mae datblygiad Canolfan Canol y Dref bellach yn gwbl weithredol. Ar 4 Rhagfyr 2023 agorwyd y cyfleuster newydd a ariannwyd gan Gronfa Ffyniant Gyffredin Llywodraeth y DU. Bydd Canolfan Canol y Dref yn gweithredu fel cyfleuster galw heibio canol tref ganolog i gefnogi pobl sydd â rhwystrau cymhleth y maent yn eu hwynebu gyda Thai, Cyflogaeth, Sgiliau a materion sy'n gysylltiedig â'r Gwasanaethau Cymdeithasol. Mae cornel bartneriaeth yn nodwedd ddylunio Canolfan Canol y Dref ac mae'n gartref i wahanol bartneriaid drwy gydol pob wythnos waith. Mae partneriaid yn cynnig cyngor ac arweiniad ar faterion pwnc amrywiol. Mae gan y rhaglen Cymunedau am Waith a Mwy bresenoldeb dyddiol yn Hyb Canol y Dref. Mae'r gwasanaeth hwn yn cynnig cyfle i ymgysylltu â'r rhaglen ac archwilio opsiynau amgen ar uwchsgilio a chyflogaeth.
Cynyddu cyfraddau gweithgarwch economaidd drwy weithgareddau partneriaeth; arwain at lefelau is o ddi-waith ar draws y Fwrdeistref Sirol	Gan weithio mewn partneriaeth â'r Ganolfan Byd Gwaith, sefydlwyd canolfan ieuenctid i gysylltu â phobl ifanc sy'n defnyddio gwasanaethau Hyfforddwyr Gwaith yn y Ganolfan Byd Gwaith. Mae hwn yn ddatblygiad diweddar ac mae hyd yn hyn yn mynd yn dda. Mae nifer o ddigwyddiadau wedi'u trefnu gyda phartneriaid. Cynhaliwyd Digwyddiad Cost Byw ar 13 Chwefror 2023 a chynhaliwyd ffair recriwtio'r gwanwyn ar 21 Mawrth 2024. Galluogodd y ffair recriwtio fusnesau yn lleol ac yn rhanbarthol i gynnig swyddi gwag byw i'r rhai sy'n mynychu. Disgwylir y bydd dros 18 o gyflogwyr yn y digwyddiad.
Mynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol ar y cyd â phartneriaid perthnasol, gan ddefnyddio technegau gorfodi effeithiol	CCTV – Defnyddio teledu cylch cyfyng i ganfod materion ASB a diogelwch cymunedol yn rhagweithiol cyn gynted â phosibl. Mae dros 75% o'r popeth a gofnodir fel arfer yn cael ei ganfod neu ei weld gan staff CCTV yn rhagweithiol. CCTV – Gwyllo a chyflenwi tystiolaeth yn ôl-weithredol ar gyfer ASB a Throsedd sy'n allweddol mewn llawer o achosion llwyddiannus.

	Ymddygiad Gwrthgymdeithasol - Defnyddio dull gweithredu Ymddygiad Gwrthgymdeithasol fel rhan o Ddeddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, yr Heddlu a Throsedd 2015. WARDENIAID – Cyfeirio achosion ASB i'r tîm ASB. WARDENIAID - Cyflwyno cudd-wybodaeth fel y gall partneriaid diogelwch cymunedol gymryd ymagwedd arwain tystiolaeth cyn gynted â phosibl. TÎM CYFIAWNDER IEUENCTID – Rydym yn gweithio'n agos gyda'r tîm cyfiawnder ieuenctid.
Gwella cyfleoedd cymorth busnes ledled Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful; Hyrwyddo perchnogaeth busnes a pharatoi rhaglen ymgysylltu/llwybr i gael mynediad at gyfleoedd cychwyn busnes	Mae cyflogadwyedd yn cynnig atebion recriwtio i bob cyflogwr sy'n cael eu hadnabod gan y tîm cymorth busnes ac adfywiad corfforol o fewn Adfywio Cymunedol. Mae'r holl gymorth yn bwrpasol a byddai'n cael ei ddatblygu yn unol ag anghenion recriwtio a chymorth y cyflogwr. Mae'r rhaglen Annog Menter, sy'n canolbwyntio ar gyfleuster MTEC, wedi darparu adnodd menter weledol iawn yng nghanol y dref. Mae'r ganolfan MTEC wedi sefydlu methodoleg profedig, sy'n canolbwyntio ar weithio mewn partneriaeth effeithiol i sicrhau bod cyfranogwyr yn derbyn y lefel gywir o gefnogaeth, ar yr adeg gywir gan yr asiantaethau cywir. Mae'r asiantaethau hyn yn cynnwys; Busnes Cymru, Banc Datblygu Cymru, Ymddiriedolaeth y Tywysogion, Purple Shoots i enwi ond ychydig. Yn hytrach na gweithredu fel gwasanaeth postio arwyddion yn unig, mae MTEC yn cefnogi busnesau cyn ac ar ôl cychwyn trwy'r ddrysfa gyflenwi sydd ar gael a lle nad oes darpariaeth yn bodoli, bydd yn ymdrechu i'w ffynhonnell. Mae hyn wedi cynyddu'n sylweddol fynediad at adnoddau ac ar hyn o bryd mae mwy na 380 o fusnesau wedi'u cofrestru yn erbyn targed cychwynnol o 120.
Gwella cyfleoedd cymorth busnes ledled Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful; Hyrwyddo perchnogaeth busnes a pharatoi rhaglen ymgysylltu/llwybr i gael mynediad at gyfleoedd cychwyn busnes	Mae MTEC wedi datblygu cysylltiadau atgyfeirio ar draws y Fwrdeistref ac yn cysylltu â phartneriaid a all gyfeirio unigolion at ein gwasanaeth, gan ddarparu adnoddau ac astudiaethau achos iddynt sy'n hyrwyddo menter fel llwybr. Er enghraifft, rydym wedi cynnal cysylltiadau ardderchog â'r Ganolfan Byd Gwaith, sy'n defnyddio MTEC ar gyfer yr hawlwr hynny sydd naill ai'n ddi-waith, yn economaidd anweithgar neu, fel y gwelwn yn fwy cyffredin, yn ddi-waith. Mae gennym "Asesiad Tair Ffordd" ar gyfer atgyfeiriadau newydd sy'n archwilio eu sgiliau a'u profiad Menter, sgiliau Generia, megis llythrennedd, rhifedd a ffactorau digidol ac eraill, megis amgylchiadau personol, ac ati. Mae hyn yn sail i'w cynllun datblygu, a fydd yn ymgorffori mewnbyn gan ystod eang o bartneriaid. Yn ogystal, rydym yn cynnal cyfarfod Llywodraethu / Rheoli Achosion ar y cyd bob pythefnos i drafod sut y gallwn oresgyn rhwystrau i fusnesau a darparu'r gwasanaeth mwyaf di-dor.

Parhau i ddatblygu Merthyr Tudful uchelgeisiol i ddenu buddsoddiad

Gan ddefnyddio ein cynlluniau a'n strategaethau, gweithiwch ar y cyd i ddenu buddsoddiad. Mae hyn yn adeiladu ar y gwaith sydd eisoes wedi'i wneud ac a nodir uchod yn yr adran hon.

Merthyr glân a gwyrdd

Gweithredu allweddol

Yr hyn rydym wedi'i wneud hyd yn hyn

Cyflwyno Cynllun Sero Net a gymeradwywyd gan y Cyngor

Sicrhau bod mannau gwyrdd yn hygyrch i'n trigolion i gefnogi eu hiechyd a'u lles

Cyrraedd targed Adfer gwastraff Llywodraeth Cymru o 70%	